

WASHINGTON NEWS DRAUGAS, CHI. ILL. 60829

THE LIBRARY OF CONGRESS GRATIC REFERENCE DEPARTMENT SERIALS DIVISION WASHINGTON, D.C. 20540

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET

CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEPHONE: (312) 585-9500

Vol. LXX Kaina 15 c.

ANTRADIENIS — TUESDAY, SAUSIS — JANUARY 27, 1976

Nr. 22

Iš pagrindinės ok. Lietuvos "Aušros" Nr. 1 (40)

Gyventi be melo

"Mes taip beviltiškai nužmogėjome, kad už kuklų ėdalą atiduosime visus principus, savo sielą, protėvių pastangas"

Kažkada mes nedrįsime ir patydomis šnabzdėti, o štai dabar rašome ir skaitome "samizdatą". Susirinkę parūkyti, vienas kitam atvirai pasiguodžiame — kokių tik eibių jie nepadarė, kur tik jie mūsų netempia. Ir nereikalingi gyrimais apie kosmoso užkariavimą, kai tuo tarpu nuyventi ir vargingi namai, ir tolimų laukinių reziimų stiprinimas, ir pilietinių karų kurstymas. Ir neprotinai savo lėšomis Mao Tse-tungą išauginame, ir kai mus prieš jį varys, reikės eiti, — kur pasidėsi. Ir teisia, ką nori, ir sveikus ir beprotamius suvaro — vis tie patys. O mes — bejęgiai.

Jau iki kraštų prisipildė, jau gresia mums visuotinis dvasinis žlugimas, o štai-tai ištikis ir fizinis, ir sudegins mus ir mūsų vaikus, o mes, kaip ir seniau, vis bailiai šypsomės ir švebeldžiudami vapoliojame.

O kaip mes sutrukdysime, kad už kuklų šiandieninį ėdalą atiduosime visus principus, savo sielą, visas mūsų protėvių pastangas, visas galimybes dėl būsimųjų kartų, — kad tik nesuardžius savo mienkos egzistencijos. Neliko nei tvirtumo, nei savigarbos, nei už-

ALEKSANDRAS SOLZENICINAS

sidegimo. Mes nebijome net visuotinės atominės mirties. Nebijome trečiojo pasaulinio karo, — o gal kokiame plyšyje ir pasislėpsime. Mes bijome tik drąsių pilietinių žingsnių.

Mums svarbu neatsilikti nuo bandos, nežengti savarankiškai, — ir nepasijusti staiga be baltų batų, be dujų plytelės, be prisirašymo Maskvoje.

Kaip mums kalė politiniuose rateliuose, taip ir jaugo: gyventi patogų, gerai visam laikui. Aplinka, socialinės sąlygos — iš jų neišsoksi. Samonę nulemia gyvenimas, tad kuo mes kalti? Mes — nieko negalime.

O mes galime — viską! Mes patys sau meluojame, kad save nuramintume. Visame kalti ne tik jie. Mes patys kalti. Tik mes.

Kas nors prieštarauja — juk iš tikrųjų nieko nesugalvos. Mums užkimo burnas, mūsų neklausia, neklausia, — kaip juos priversti mūsų paklausti? Juos perkalbėti neįmanoma.

Natūralu būtų juos perrinkti, bet perrinkimo mūsų šalyje nebūna. Vakaruose žmonės žino streikus, protesto demonstracijas, bet mes per daug užguiti, mums bausiu. O gal atsakyti dirbti? O gal išeiti į gatvę? Kiti lemtingi kečiai, išbandyti pastarajame amžiuje karčioje rusų istorijoje, juo labiau ne dėl mūsų. Iš tiesų — nereikia.

Dabar, kai visi kirviai pakankamai prisikapojo, kai išaugo pasėta sėkla, mums aišku, kad pasiklydome. Kaip apsvylė tie jauni, savimi pastikę žmonės, kurie manė terorą, kruvinais sukilimais, pilietiniu karu padaryti mūsų šalį teisinga ir laiminga. Ne, aičiū jums, švietimo tėvai. Dabar mes jau žinome, kad metodų niekšikumas gimdo niekšikus ir rezultatus. Mūsų rankos tebūnie švarios.

Ratas užsidarė ir nejaugi nėra išeities? Ir lieka mums pasyviai laukti — o gal kas nors savaimė atsitiks. Tačiau nuo mūsų niekada šitai neatstos. Jeigu mes visi ir visada jį pripažinsime, garbinsime ir stiprinsime.

(Bus daugiau)

Maionus susitikimas Banf nacionaliniame parke, Albertoj, Kanadoj

Šacho rūpestis: neperka naftos

Teherhanas. — Irano šachas Pahlevi susirūpavo, kad Vakarai vis mažiau pradeda pirkti jo pabrangintos naftos, ir Irano gigantiški planai apsiginkluoti ir išplėsti krašto pramonę gali neišdegti. Pradėjo spausti Ameriką, kad ji savo keliu ragintų Vakarų daugiau pirkti naftos iš jo. Jau kalba ir apie sankcijas: sudarytos 12 bil. dolerių sutartys su Amerikos firmomis gali būti anuliuotos.

Krikščionių pabėgėlius priqlaus Izraelis

Tel Aviv. — Izraelio gynybos ministeris pranešė, jog jei Libano krikščionys turės bėgti iš savo krašto, Izraelis juos visada priqlaus. Iki šiol dar joks krikščionis neatbėgo.

Madridas. — Ispanijos žinių agentūros Europa Press žinomis, Alžirijos suorganizuotų partizanų, kovojančių Ispanijos Sacharoje prieš kolonijinę padalinimą Marokui ir Mauritanijai, sudėty yra ir 200 patarėjų iš Kubos ir Vietnamo.

New York. — Praėjusieji metai aviacijos istorijoje buvo vieni iš saugiausių. Nuo 1957 metų buvo mažiausiai nelaimingų atsitikimų.

Sovietų agentų vardai

Londonas. — "Sunday Express" paskelbė dviejų sovietų diplomatų vardus, kurie yra tik KGB viršininkai, nieko daugiau. Buvo tai atsakymas į praėjusią savaitę atskleidimą penkių CIA narių.

Nelegalūs svetimšaliai

Melbourne. — Australijos vyriausybė davė trijų mėnesių terminą visiems nelegaliai atvykusiems užsieniečiams susitvarkyti, išsiimti dokumentus. Buvusi darbiečių vyriausybė nekreipė dėmesio į atvykėlius, ir daug kas gyvena nelegaliai. Tokių priskaitoma apie 50,000.

KHARTOUM, Sudanas. — Šeši asmenys buvo sušaudyti už praėjusių metų rugsėjo mėnesį ruošą sukilimą prieš prezidentą Jaafar Numeiry. Iš viso į sukilimą buvo įveltas 141 asmuo. Visi sušaudyti buvo kariškiai.

Maskva. Restoranas užsieniečiams. Šviesa gedinama dar prieš vienuoliktą valandą, ir jis uždaromas

AMERIKOS LAIKRAŠČIAI MASKVOJE? — NIEKADA

Maskva. — Amerikos ir Sovietų Sąjungos santykiuose buvo didesnių ir mažesnių nesutarimų, rasta ir nerasta kalbos. Maskva jau gali susikalbėti su kapitalistais, politikais ir net generolais, bet jokių būdu ne su Amerikos spauda, — sako James Jackson, "Chicago Tribune" korespondentas. Jau daugiau kaip 50 metų, kai Amerikos spausdinto žodžio įkandimas Kremlui yra skaudžiausias. Laikraščiai jie kitaip ir nevadina kaip išsigimusiais melagiais, sensacijų ieškotojais, piniguočių pataikūniais ir dar blogesniais vardais. Jų leksikone buržuazinis amerikietis laikraštinkas yra melagio sinonimas, gaunąs pinigus už Sovietų Sąjungos šmeižimą. Kadaisė rašė Leninas, jog vadinamoji spaudos laisvė, kitais žodžiais — nupirkti laikraštį ir jį rašančius, sudaryti viešą opinią, naudingą tik buržuaziniams sluoksniams.

Toks sovietų aiškinnamas Amerikos spaudos liko nepasikeitęs ir tada, kai toji spauda, tik jau nepataikaudama kam, išlėkė ir Watergate, ir CIA bei FBI bėdas. Tokius reiškinius jie išaiškino tik grumtynėmis tarp pramoninių bei finansinių grupių. Maskvos teigimu, Amerikoj tēra tik vienas tikrai geras laikraštis, ir jis vadinasi "Daily World" (komunistų laikraštis). "Chicago Tribune" pvz. jų magazine "Zurnalist" pavadintas "trivialiu, miesčionišku laikraščiu, tarnaujančiu konservatyviems viduriniųjų vakarų monopolistiniams buržuaziniams sluoksniams".

Kai iškyla diskusijos su sovietų autoritetais dėl Helsinkio akto nevykdymo, iš jų visada išgirstamas aiškinnimas: pažadas keistis informacijomis nereikia, kad sovietai turėtų įsileisti visus propagandinius nuodas iš Vakarų. Imperialistų noras sėti ideologinę subversiją socialistinėse šalyse niekada nebus patenkintas, o Brežnevas yra pasakęs, jog tarptautinio item-

Kissingeris informuoja Fordą

Washingtonas. — Iš Maskvos ir kitų sostinių grįžęs Kissingeris pirmiausia susitiko su pre-Fordu, o po to sakė, kokia pažanga padaryta derybose su Brežnevu. Jo žodžiais, dar reikės kelių sprendimų, ir iki birželio mėnesio bus galima ginklų apribojimo sutartį su Maskva sudaryti.

Washingtonas. — Vakar turėjo būti Washingtono Izraelio premjeras Yitzak Rabin. Šiandien jis susitinka su Fordu.

Vakar Jungtinių Tautų Saugumo Taryboje turėjo būti balsavimas, labai nepalankus Izraeliui. Buvo žinoma, jog bus pareikalauta pasitraukti iš visų okupuotų žemių. Rezoliucija, kaip labai vienašališka, neduodanti garantijos Izraeliui, Amerika žadėjo vetuoti.

Kaip apsaugoti naftos šaltinius

Londonas. — Britai pradeda rimtai svarstyti, kaip apsaugoti Šiaurės jūroje naftos pumpavimo stotis. Airių ir ne airių teroristai gali ieškoti būdų prie šaltinių prieiti ir juos sprogdinti. Britai norėtų šaltinius saugoti tarptautiniu mastu, kad prisidėtų visi, kurie toji jūroj turi kokį interesą.

Italija be valdžios

Roma. — Italijos vyriausybės krizė tęsiasi, naujos sudaryti nesiseka. Aldo Moro kalbino socialistus, bet tie atsiskakė. Paskui Moro bandė sulipdyti trijų partijų koaliciją: krikščionių demokratų, socialistų demokratų ir respublikonų. Vyriausybė visvien būtų mažumos, truktų šešių balsų parlamente, bandytų gauti pritarimą iš kitų mažų partijų, bet ir tas planas nepaėjo, kai respublikonai atsiskakė. Jeigu nebūs rastos kompromisai, beliks paleisti parlamentą ir skelbti naujus rinkimus. Tada, kaip spėjama politiniuose sluoksniuose, komunistai gali surinkti daugumą, ir be jų dalyvavimo iš viso nebūs galima sudaryti vyriausybės.

Nigerija prieš Ameriką

Lagos, Nigerija. — Nigerijos vyriausybė pareikalavo Ameriką uždaryti savo radijo stotį šaime Arikos žemyne. Oficialiai nepasakyla, kodėl toks reikalavimas buvo įteiktas, bet vietos laikraštis parašė: stotį operuoja CIA. Ambasada tuos laikraščio teigimus paneigė, bet stotį balandžio mėnesį uždarys.

Washingtonas. — Prezidentas Fordas balandžio mėnesį žada skristi į Viduriniuosius Rytus ir vietoje aiškintis taikos galimybes, sakoma Valstybės departamente.

KALENDORIUS

Sausio 27: Vitalis, Angelė, Auksuolis, Vėjūnė.

Sausio 28: Tomas Akvinielis, Konstancija, Kaributas, Nijolė. Saulė teka 7:09, leidžias 4:58.

ORAS

Daugiausia saulėta, bet šalta, netoli 20 laipsnių.

Šaudymai už "liaudies turto" grobimus

Maskva. — Laikraštis "Bakinskij Rabočij" smulkiai aprašė teismo procesą, kuris tęsėsi 18 mėnesių. Penki nuteisti mirties bausme, o virš 50 gavo ilgiau ar mažiau kalėjimo. Nuteistieji suklastotais dokumentais per 4 metus yra pasisavinę 9 milijonus rublių. Nusizengimai padaryti keturiuose Lenkorengos rajono žvejų kolchozuose. Įvelta daug valdžios ir partijos darbuotojų, įskaitant ir rajono komunistų partijos pirmąjį sekretorių.

Tai buvo paskutiniai 1975 mirties sprendimai Sovietų Rusijoje. Balandžio mėn. Maskvoje mirties bausme nuteistas ir sušaudytas Maskvos krautuvės "Tadžikistan" direktorius Michail Levjev už kyšių ėmimą. Gegužės mėn. mirties sprendimas įvykdytas "Sojuzkompletmebel" generaliniam direktoriui Jurijui Sasnovskijui. Jį apkaltino už 107,000 rublių kyšių iš Šveicarijos firmos atstovo. Rugsėjo mėnesį už karakulinių kailių kainų suklastojimą susilaukė mirties bausmės Čimkentsko kailių rūšiavimo stoties vedėjas Bagjabilovas. Jis pasisavinęs virš 100,000 rublių. Reuterio žinių agentūra tada pranešė iš Maskvos, kad tai buvęs vienuoliktas mirties sprendimas 1975 už "liaudies turto pasisavinimą".

Sąryšyje su dažniais "socialistinio turto" pasisavinimais, 1975 gruodžio mėn. Maskvoje buvo sušauktas vyriausiojo teismo posėdis, kur buvo svarstomas klausimas bausmes dar labiau padidinti. Tuoj po to ir okupuotoje Lat-

Ar komunistai gali būti demokratiški?

Paryžius. — Šiuo metu, kai Prancūzijos komunistai stengiasi atsiriboti nuo maskvinio komunizmo, išėjo iš spaudos kairaus politinio filosofo knyga, kuri toms jų pastangoms kenkia. Tai yra Jean-Francois Revel knyga "Totalistinė pagunda". Dėl jos šiandien diskutuojama ir spaudoje, ir televizijoje. G. Marchais neseniai pareiškė, kad jie yra ištikimi demokratiniais principais ir pluralistinei visuomenei; kad jie yra nepriklausomi nuo Maskvos ir nebetiki proletariato diktatūra.

J. F. Revel tuo tarpu savo knygoje teigia, kad kaip tik komunizmo esmė yra stalinizmas. Dėl to yra iliuzija manyti, kad egzistuoja kitoks komunizmas negu stalinizmas. Kiekvienas bandymas bendradarbiauti su komunizmu iš anksto yra pasmerktas baigtis nusivylimui. Prancūzijos socialistams jis pataria saugotis to kelio. Jo socializmo aptartis yra šitokia: tikras socializmas yra pastanga valstybės ekonomiją subordinuoti kaip galint didesnio gyvenotojų skaičiaus reikalams. Bet tai galima įvykdyti ribotu būdu ne kur kitur, kaip kapitalistinėje visuomenėje.

Sios Revel sugestijos yra ypač pavojingos komunistams, nes autorius yra artimas kairios krypties laikraščio "L'Express", kurio leidykla tą knygą ir išleido. Komunistų "L'Humanite" reaguodama prieš Revel pareiškimus sako, kad jis "visiškai nežino politinės ekonomijos ir istorijos".

vijoje buvo sušauktas vyriausiojo teismo posėdis tuo pačiu reikalu. (L)

KELIAS Į SVEIKATĄ

NEŠIRGTI IR SVEIKTI PAJĖGUMO UGDYMAS
JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

KELIAS Į SVEIKATĄ, 1601 West Garfield Blvd., Chicago, Ill. 60636

NEIŠSIVYSTYMAS Į ŽMOGŲ — VISŲ BLOGYBIŲ ŠALTINIS

Kol nesieksi, nesiverši, nekursi ir prie aiškiai matomo žmogus tikslas pažangos neprisdėsi, tol laimingas nesijausi.

Aleksandras Pakalniškis

Visų mūsų tikslas yra tapti galimais žmoniškais. Daug darbo žmogus turi padėti, kol jis tampa bent pakankamai žmogumi. Visiems reikia galimybės ribose kuo stropiausiai siekti savyje užslėpti nežmoniškumą ir kuo ryškiausiai pasirodyti galimais žmoniškais. Vienas nesusiorganizuoto pavyzdys yra žmogaus vaikiškumas (infantilizmas), kai suaugęs, net pražėjęs žmogus ima elgtis kaip vaikas — jis elgiasi dėl to, kad jo asmenybės vienoje vietoje nėra pakankamai susitupėjusi.

Teisingas yra Montessorio patvirtinimas, kad vaikas yra žmogaus tėvas. Žmogus niekada nepabėga nuo savo vaikystės. Tiesa, žmogus išauga į vyrą ar moterį, jis savo išmintį praplečia, bet jis niekur ir niekada nepabėga nuo savos vaikystės įtakų. Tai labai naudinga tiesa mums visiems. Tik reikia rūpintis, kad vaikystė būtų žmoniška. Vaiko aplinka turi teigiamą įtaką padeda vaikui susitvarkyti ir išaugti naudingu visuomenės nariu. Nelaimė nutinka ta vaika, kurio auklėjimas būna nepakankamas. Toks vaikas nusineša savus vaikiškumus į vyro-moters gyvenimą. Neišsivystęs į žmonišką žmogų asmuo yra apsiklostęs visomis blogybėmis, kurių mes nekendame nei savyje, nei kitame. Savo asmenybės neišsivystęs saugaus yra savanaudis, atkaklus, įžulus, nepakenčiamas, egoistiškas, emocijanalus, impulsyvus, užsispyręs, nepastovus ir dar daugeliu kitais būdais visuomenėje nepritaęs asmuo.

Nežmoniškumas — vaikystės menkumo ženklas

Neišsivystymas į visuomeniškumą santykiuose žmoniškai besielgiantį asmenį yra paseka nepakankamos drausmės vaikystėje. Dažniausiai toks nežmoniškumas apsupa vienuoliktą vaiką ar jauniausią vaiką šeimoje. Vaiko senelė gali jį gyvuliškai mylėti ir tuo jam pakenkti ir tvarkingą suaugusįjį išsivystyti. Naujai praturtėjusi šeima gali sugadinti vaiką. Tada dažnai tėvai lepina vaiką, kad jis nematytų jų patirtos vargo. Neteisingas turtingumo supratimas irgi gadiną vaiką. Išvargę tėvai savo jaunystėje, stengiasi vaikui suteikti gėrybėmis pilną gyvenimą. Toks vaikas visą savo gyvenimą nepritaiko visuomeniniam gyvenime. Tada jis kenčia pats ir kitiems įvairiapaj trukdo gyventi.

Vaiko sugadinimui nėra ribų. Štai kaip našlė motina gali sugadinti visą vaiko gyvenimą. Tokia motina stengiasi užpildyti spragą vaiko gyvenime, jam netekus tėvo. Motina našlė stengiasi įvairiais būdais lengvinti vaiko gyvenimą ir tenkinti kiekvieną vaiko norą. Kai vaikas apatūri kokį nemalonumą, jis bėga pas tokią motiną, žinodamas, kad ji padės jam visose jo sunkenybėse. Jei kaip kitaip tokią motiną negali vaikui padėti, ji perka jam saldaini, žaislą ir duoda daugiau kišenpinigių. Taip tokią motiną nukreipia vaikas nuo jo nemalonumų. Kai toks vaikas tampa vyrų-moterimi, -net ir tada bėga prie motinos, ieškodamas pagalbos nemalonumuose. Toks vyras deda ant motinos pečių savo šeimyninio gyvenimo sunkumus: tokią motiną priima tokią vaiką — vedusį vyrą į savo namus. Toks nesutūpėjęs, vaikystėje vedęs vyras, deda ant motinos pečių savo finansinius vargus: motina moka jo sąskaitas. Kai motinai našta darosi nepakeliamą, ji pataria jam bankrutuoti, ir tokiu keliu pabėgti nuo atsakomybės gyvenime. Dėl savo vaikiškumo, toks vyras nėra išsivystęs suaugusiojo gyvenimui. Tokie žmonės patekę visuomenėje į atsakingas vietas esti visiems slogutis.

Savanaudiškumas — neišauklėjimo paseka

Vaikas labai dažnai auga savanaudžiu ir užsispyrusiu, nevykusiai auklėjamas savo pasiturinčių tėvų. Toks vaikas, dažnai tar-naitės prižiūrimas, žaidžia su kitais vaikais. Toks vaikas būna patenkintas, kai kiti žaidžia jo norimus žaidimus ir kai jis laimi ir kol toks peštukas vyrauja grupėje. Bet pasikeitus aplinkybėms jo nenaudai, toks išleptintas turtingų tėvų vaikas ima skustis galvos skausmais ir prašo, kad kiti vaikai prasišalintų. Toks vaikas išauga į nesugebantį žmoniškai elgtis asmenį. Žmogaus normalus gyvenimas remiasi pajėgumu duoti ir priimti, daryti kitam gera ir pačiam iš kito patirti malonumo. Vaikiškumo neatsikratęs suaugusysis yra didelis ligonis savo dvasoje. Toks visuose reika-

Mokytoja Albina Kašubienė skaito savo kūrybą Lietuvos sodybos pažmonyje Nuotr. M. Nagio

luose kenkia sau ir kitus kankina. Vaiko auklėjimas dažnai susilubuoja prie stalo. Vaikas lepinamas, jo apetitas žalojamas. Nemo-ką vaiko auklėti tėvai neragina vaiką sveikai maitintis — jie jį perligai peni. Dažnai jie paverka vaiką, kad tas tik valgytų. Vaikui leidžiama atsisakyti valgyti paduota jam valgi, kad jam būtų atneštas kitas patiekalas. Vaikui sakoma nevalgyti sriubos, manant, kad jis užsigėis ją valgyti. Vaikui skirtą kiaušinių pirma duoti mėginama motinai, manant, kad vaikas ims jo reikalauti sau. Tokiu ar panašiu būdu nesutūpėję tėvai žaloja vaiko asmenybę. Kadangi vaikas yra suaugusiojo tėvas, virš minėti ir nesukaitoma daugybė kitų vaiko asmenybės sužalojimų pasilieka visam žmogaus gyvenimui.

Vienas pacientas, patekęs liginėn, reikalauja kepsnio pu-santro colio storio, arba sako, kad jam visiškai nereikia kitokio maisto. Kita ponitė liginėje reikalauja, kad jai viskas būtų pa-tiekta pagal jos norą — visoks kitoks elgesys bus prieš jos pri-gaitę. Vienu indėnu kilmės 80 metų moteriškė gastracopijon atsinešė su savim dežę cigarečių pokelių ir reikalavo leisti jai rū-kyti, kitaip ji atsisakanti tyrimo. Marquette Parke mokytoja moti-na reikalauja savo vaiko arbatai mėlyno puoduko — iš kitokio jis negerias.

Tokių ir panašių auklėjimo klaidų galima būtų nesibaigian-čiai eile išskaičiuoti. Tokia tironi-ja prasideda vaikystėje. Ją jaun-am žmogui užmeta asmenybė nesubrendę vyresnieji, nesvarbu kokio užsiėmimo jie būtų: moky-tojai, tėvai, dvasiškiai, gydyto-jai, inžinieriai ir visi kiti. Vaikas išmokomas tvarkyti savą aplin-ką, pagal savo norą naudojamas atsakymą, ginčą, reikalavimą, verksmą, užsispyrimą. Toks su-gadintos asmenybės vaikas gali vietoje bendradarbiavimo, jis gali lai-mėti trenkdamas duris ar atsisa-kydamas valgyti. Kai tokios vai-ko tironiškos priemonės pasiekia tikslą, mažas tironas palieka vai-ku sava asmenybė net pražiliu-vo vyro amžiaus sulaukęs. Iš čia mes turime mokyti, svarbias vietas užėmusius, bet savo asmenybės neišauklėtus vaikus palikusius suaugusiuosius. Tokie gali būti gabūs menininkai, bet savo asme-nybės vienoje dalyje tikri vaikai: girtuokliai, rūkoriai, nesugyvena-mi asmenys šeimoje ir visuome-nėje. Iš čia mes turime visą vel-niavą mūsų gyvenime.

Serganti motina sirgdina vaiką

Vaikas sutinka savo gyvenime daug kliūčių, kol jis suaugą. Neur-tinė ir nuolat negerumais besis-kundžianti motina gali nuteikt-į vaiką liguistumui labai leng-vai. Blogo būdo ir dominuojan-tis tėvas gali labai lengvai nu-teikti vaiką nusiminimui. Nuolat besikeičianti tėvų nuotaika, vis-kiťoks vaiko mokymas vaiką su-mašo, jis, nežinodamas kaip elgtis, pradeda po gatves daužy-tis. Nugarbinga tėvų elgsena iš-moko vaiką būt sukūtim. Toks vaikas nustato tėvą ir motiną prieš kitą. Toki asmenybė kar-tais saurdoma, kai šeimoje nesibaigia ginčai ir girtavimas.

Koks vaikas, tok suaugęs

Vaikystės patirtis asmenybės formavime būtinai persiduoda suaugusiojo elgsenai. Štai jau-na moteris skundžiasi nerviškais skausmais, kai tik koks možmo-žis ją sujaudina. Kartais ji verčia visą dieną. Kitą kartą ji raunasi plaukus ir garšiai šaukia. Pap-rastai jos histeriški elgesiai tesi-sia tol, kol gydytojas atėjęs ją suleidžia narkotikų. Kartą ji to-kiu histeriško priepuolio metu buvo paguldyta liginėn ir pi-chiatrias ją apžiūrėjo. Ji pradėjo reikalauti tuojau ją paleisti į namus. Jis aiškino, kad liginėnį ji nemiegosianti, nes neturinti sa-vo šieniko-matraso. Ji aiškino, kad jei ją neišrašys, ji ims šauk-ti kaip pasiutus. Ji sakė: kad kai jai galvą suskaudė, ji šauks tuoj psichiatrą ir tai bus jo nubaudis-mas.

Suprantama, kad ta jauna mo-teriškė nebuvo savo asmenybėje susitvarkiusi. Ji nemokėjo jo žmo-nėmis apseiti. Toks triukšmavi-mas, aišku, yra vaikiškas elgesys. Gydytojas užsimerkęs girdi prieš save vaiką — mergaitę, niekus iš darinėjančią. Turint prieš save tokią žmogų, imi manyti, kad a-kys mums apgauna: tai ne suaugęs žmogus, bet neišauklėtas vaikas.

Jausmų tvarkymas

Jausmų išliejimas vietoj reikiam-o darbo greitai atsiranda pas vaiką palikusį suaugusįjį, kai jis savo asmenybėje nesubręsta į vyrą. Tokį vaiką-vyrą greitai sujaudina bet koks gyvenime nepatogumu-s. Toks nesubrendėlis metasi į jausmingumą, šūtikės kokį truk-dymą santykiuose su tėvais, su žmona, su kaimynais. Net kaimy-nio šuo gali sukelti vyro-vaiko ner-vų paleidimą į laukus. Mažiausi nesklundumai asmenybėje nesusi-tvarkiusiame žmoguje sukelia di-delius histerinius reiškinius. Prie-žastis susijaudinimo pamiršta-ma, o jaudinimasis didėja ir bai-gias didesniu ar mažesniu psi-chiniu negalavimu. Tada gydy-tojas turi adata ar vaistais pacientą nuraminti. Kartais tokie histeri-ki žmonės gąsdina gimines ir na-miškius nusizudymu —tai tikrai vaikystėje turėtų užsispyrimų atgaivinimas.

Sklyrybė didejimas šeimoje yra

A. Janušauskienė (k.) ir L. Šimanskienė seka kultūrinę programą Lietuvos sodybos pažmonyje, Chicagoje. Nuotr. M. Nagio

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ontario

ZURNALISTŲ SUSIRINKIMAS

1976 m. sausio 16 d. 7:30 val. Toronto Lietuvių Namuose (Pen sininkų svetainėje) įvyko LZS. Toronto skyriaus narių susirinkimas. Atidaromąjį žodį tarė ir susirinkimui pirmininkavo v-bos pirm. Jonas Karka. Jis trumpai apžvelgė visų metų skyriaus veik-lą. Pranešė apie pa įstą Kanados užs. reik. ministeriui raštą prieš jam išvykstant į Helsinkio kon-ferenciją. Siunčiant raštą Kana-dos užs. reik. ministeriui, buvęs prijungtas ir etninis laikraštis d-jos prezidento Mr. Mauko pa-reiškimas, kurį taip pat paruošė mūsų žurnalistas skyrius.

„Žurnalistikos“ platinimo rei-kaus J. Karka pranešė, kad ne-skaitant jų egzempliorių, kurie buvę prisiusti tiesiai iš centro To-ronto skyriaus nariams, v-ba bu-vo gavusi platinimui 10 knygu. Septynios iš jų — buvusios se-niau parduotos, o likusios trys — parduotos šiame susirinkime.

Šio susirinkimo dalyviai buvo supažindinti ir su visiškai tereš-kuo visuomenininko Jono Matsu-lionio dienoraštinio pobūdžio prisiminimų knyga „Neramios die nos“. Suažindinamąjį apibūdi-nimą padarė A. Gurevičius. Ir čia pat buvo parduotos 3 knygos, kurias p. Gurevičius buvo atsine-šęs. Knyga didelė ir prabangiai išleista (jos kaina — 15 dol.).

Po to sekė išdininio J. Vačeliu-no pranešimas. Prašyta nario mo-kestį apsimokėti (po 4 dol. — metams. Iš kurių — 2 dol. pasi-liekama skyriaus kasoje ir 2 dol. — siunčiami centro valdybai).

Skyr. pirm. J. Karka narius su-pažindino su naujai kooptuota v-

asmenybės vaikiškumo pavyzdys.

Tokie žmonės neišmoka duoti ir imti savybių, kurių turi kiekvienas normalus suaugusysis. Ne-reikia žinoti žmogaus vaikystės, kad pažintum nesubrendę suaugusįjį. Toks nepakelia jokio nemalonumo, jokių nepatogių aplinkybių. Tokie nesubrendėliai neprispazįsta jais esą. Jie sakosi esą nervuoti, turį pietiečių tem-peramentą, jautrūs, artistiški, po-etiški. Tik retai kuris supranta, kad toks nevisuomeniškumas gali-mas tik pas vaiku likusį suaugu-sįjį.

Išvada. Išmokime tiesiai žūrė-ti į akis. Nemėginkime žmogų gėdinti dėl jo nevisuomeniškos elgsenos. Jis toks ir mirs. Reikia visiems eiti prie tinkamos veik-los: prie jauno žmogaus augini-mo į tikrus vyrus — moteris. Tik tinkamoje aplinkoje auginami vaikus mes galėsime susilaukti brandžių suaugusiųjų. Todėl visi junkimės į aplinkos gerinimo dar-bus. Tada mes sulauksime tinka-mų vaikų. Jie bus tinkamų tėvų kūrėjai. Ir taip mūsų aplinka ir jos žmonės ims žmoniškėti. To, juk, visi, trokštame senai.

Pasiskaityti. C.S. Blumel (M.D. Psychiatry and Common Sense. The Macmillan Co.

bos sekretore, gimnazijos pran-cūzų ir vokiečių kalbų mokytoja, E. Kriksčiūnienė. Ligšiolinė sek-retorė Laima Svėgždaitė, ruo-šianti tezę magistro laipsniui, dėl laiko stokos neseniai atsista-tydino.

Ir iš viso, pernai metų meti-niam susirinkime buvo nutartas šitoks procedūrinis v-bos narių kas treji metai pasikeitimas: kas-met pakeisti po vieną v-bos narį — pirmininką, sekretorių ar išdi-ninką. Ir taip — per trejis metus visa valdyba būsianti pakeista. Šio susirinkimo proga dar buvo pasikalbėta ir pasitarta apie renkamąją medžiagą knygoms apie rusų ir vokiečių — nacių okupa-cijų metu padarytus nuostolius ir skriaudas Lietuvos žmonėms ir kraštui. Šio žurnalisto skyriaus narių labai aktyviai tokią me-džiagą renka v-bos pirm. J. Kar-ka ir skyriaus narys — inž. L. Balsys.

Pr. Alšėnas

MODERNUSIS MARAS: RUKYMAS, GERIMAS IR NARKOTIKAI

Cigaretės, alkoholis ir narko-tikai, pagal Pasaulinės sveikatos organizaciją WHO, padaro mūsų modernioje visuomenėje tiek pat aukų, kiek maras vi-duramžiuose. Dings ar suma-žėjus daugiui užkrečiamų ligų, tektų manyti, kad modernusis žmogus mažiau reikalingas gy-dytojų. Tačiau priešingai. Gydy-tojų ir vaistų panaudojimas yra padidėjęs, pasidaręs „ypatingai didelis“, rašo Pasaulio Sveika-tos WHO organas. (t)

AIDAS TARP DANGORAIŽIŲ O-NENDRE

Tremtinių, tik atvykusių į A-meriką, gyvenimo aprašymas kuris atitiks daugumos prisimi-nimus.

Pirmieji įspūdiškai svetimame krašte, sutiktos čia problemos, įsikūrimo sunkumai, nupasa-kojami lietuvis našlės lūpomis, kuri atvykusi su trimis vaikais stengiasi čia sukurti jiems ir sau ateitį.

Realūs vaizdai, kasdieniška kalba, lengvas stilius neturi jo-kių varginančių puosmenų, kny-gą paverčia lyg paties skaity-tojo autobiografiją.

Gaunama „Drauge“. Kaina \$5.00.

Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taxą.

Aloyzo Barono IŠDŽIOVUSI LANKA

Niekas taip giliai ir nevienpusiškai nesurpanta įvykio, net ir ne-talmingo, kaip Baronas. Ir jis moka tai papasakoti. Knyga 288 pol., tūnuoja 4,56 dol. Galima gauti DRAUGE ir pa-plarintojus.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
6648 WEST 63RD ST., CHICAGO, ILL. 60629. Tel. LU 3-8500
Second class Postage paid at Chicago, Illinois. Published daily except Sundays, Legal holidays, days after Christmas and Easter by the Lithuanian Catholic Press Society

Subscription Rates: \$25.00 — Chicago and Cook County, Illinois. Elsewhere in U.S.A. \$23.00 Canada \$25.00. Foreign Countries — \$30.00.

Pašto išlaidas mažinant, pakvatinami už gautas prenume-ratas nesučiūnami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso gausis iš jo mokėstį, atzymima, iki kada skaitytojas yra užsi-mokėjęs.

Chicago, Cook, Ill.	\$25.00	\$15.00	\$10.00	\$6.50
Kanadoje	25.00	15.00	10.00	5.50
Kitur	23.00	13.00	9.00	4.50
Užsienyje	28.00	16.00	10.50	6.50
Savaitiniais	18.00	8.50	—	—

Redakcija straipsnius taise savo nuozdžiu. Nesuaukotų straipsnių nesaugo, juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbi-mų turinį neatsako. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, seštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.

Administracija dirba kas-dien nuo 8:30 iki 4:30, sešta-dieniais nuo 8:30 iki 12:00.

This publication is available in microfilm from:
XEROX UNIVERSITY MICROFILMS
300 Zeeb Road, Ann Arbor, Mich. 48106

DR. ANNA BALIUNAS
2558 West 63rd Street
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
Valandos pagal susitarimą

DR. K. G. BALUKAS
Akcinė ir moterų ligos
Ginekologinė Chirurgija
6449 So. Pulaski Road (Crawford Medical Building) Tel. LU 5-6446
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. VL. BLAZYS
PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS
Marquette Medical Center
6122 So. Kedzie Ave.
Val. pirm., antr., trečiadienį, 9 val. 30 min. val. vakaro
Seitadienį, nuo 1 iki 3 val.
Pagal susitarimą
Ofiso telefonas WA 5-9470
Resid. tel. Waltham 5-3046

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2434 West 71st Street
Val. pirm. ketv. 1 iki 6 popiet.
antr., penkt. 1-5, trečiadienį, 10-3 val.

DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
3709 West 51st Street
TEL. GE 6-3400
Val. pagal susitarimą: pirmadienį 10-4 ir 7-9; antradienį ir penktadienį 10-4, seštadienį 10-3 val.

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Specialybė — Nervų ir Emocijų Ligos
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą
Resid. tel. — GI 8-6875

DR. W. M. EISIN-EISINAS
AKUBERJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
5132 So. Kedzie Ave. WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei ne-atsiliepia, skambinti: KI 1-6001.

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė Akčių Ligos
2007 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą
Ofiso telefonas PE 8-2270

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JONAS VAIKŲ LIGOS
3036 West 63rd Street
Pirmadienį, antradienį, trečiadienį, ir penktadienį 12 iki 3 val. ir nuo 5 iki 8 val. val. vak., seštadienį nuo 1 iki 6 val.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 West 63rd Street
Valandos pagal susitarimą
Illinois State gyventojai prie kainos turi pridėti 5% taxą.

DR. K. A. V. JUCAS
620-4441 — LO 1-4605
Jei neatsiliepia 661-1970
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai: 1002 No. Western Avenue
8214 No. Western Avenue
Valandos pagal susitarimą
Visi telefonai 652-1381

DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 So. 49th Court, Cicero
Val. ketvirtadienį 10-12 ir 4-7. Trečiadienį ir seštadienį tik susitarus.

DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Avenue, Cicero
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vak.
Išskyrus trečiadienį
Seštadieniais 12 ir 4 val. popiet.

DR. REIMONAS R-1811
DR. WALTER J. KIRSTUK
(Lietuvius gydytojas)
3925 West 80th Street
Val. pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį, penktadienį, 12-4 val. ir 6-8 val. vak. Seitadienį, 1-3 val. ir 6-8 val. trečiadienį, uždaryta.

DR. IRENA KURAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
KODIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
7156 South Western Avenue
Valandos: Kasdien nuo 10 val. ryto iki 1 val. popiet.
Ofiso telefonas EE 7-1100
Resid. telefonas 388-3919

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Specialybė vidaus ligos
2454 West 71st Street
(71-08 ir Campbell Ave., Kansas)
Val. pirmadienį, antradienį, ketv. ir penkt. 1-5 ir 7 val. ir 6-8 val. vak.

DR. VIDAS J. NEMICKAS
SIRDIES IR VIDAUS LIGŲ
2454 W. 71 Street
Valandos pagal susitarimą
Tel. — 282-4422

DR. ROMA PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Ofisai
112 N. WABASH AVE.
3800 N. CENTRAL AVE.
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
(Kalba lietuviškai)
2618 W. 71st St. — Tel. 737-8146
Tikrina akis. Priliktos akies ir "contact lens"

DR. LEONAS SEIBUTIS
IRKSTŲ, POSLĖS IR PROSTATOS CHIRURGIJA
2856 W. 63rd Street
Val. antradienį nuo 1-4 popiet.
ir ketv. nuo 5-7 vakaro
Ofiso tel. 776-2880; rez. 448-5840

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS
Adresas: 4256 W. 63rd Street
Ofiso telefonas EE 6-6817
Residencijos telefonas GE 6-6817
Valandos: pirmadienį, antradienį, ketvirtadienį ir penktadienį, nuo 1 iki 3 val. popiet.

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir moterų ligos
Ofisai ir rez. 2656 W. 63rd St.
Tel. PPhone 8-1883
Ofiso val. Pirm., antr., trečiadienį, penktadienį, 1-4 val. ir nuo 6 iki 8 v. vak. Seitadienį, 1-4 val. popiet. ir 10-12 val. vak. pagal susitarimą.

DR. V. TUMASONIS
CHIRURGAS
2494 West 71st Street
Val. pirm., antradienį, ketv. ir penktadienį 1-5 ir 6-7 — iš anksto susitarus

DR. F. G. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3107 West 71st Street
Valandos: 1-4 val. popiet.
Trečiadienį, pagal susitarimą.
Ofiso tel. 586-3166, namų 636-4390

DR. PETRAS ŽLIORAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6284 S. Narragansett Avenue
Val. pirm., antr., ketv., 1-5 ir 6-8 val. penkt. 2-5. Seitadienį pagal susitarimą.

IR PLAČIAME PASAULY

Daugeliui svetimauciu atrodo, kad lietuviu yra daugiau, negu trys milijonai, nes mes saukia taip, lyg butu musu trisedimt milijonu. Lietuvos vardas gyvas ivairiuose leidiniuose, ne tik musu paciu raistyuose, bet ir kitu tautybiu zmoniu. Jie cituoja lietuviu autoriu knygas ir patys rašo apie Lietuvą ir lietuivius. Musu vardas šiandien užtinkamas daugelyje knygu, išleistu ivairiomis kalbomis. Lietuviu pasakos verčiamos net ir japonu kalba, musu Donelaičio "Metai" taip pat išversti į kitas kalbas šiaip ivairiuose leidiniuose minima Lietuva. Yra leidiniu, kuriuose minima Lietuva iš neigiamos pusės, bet daugiausia apie Lietuvą kalbama, kaip apie rusu okupuota, bet nepasiduodantį kraštą.

Prieš kiek laiko išėjo vokiečiu generolo Reichard Gehleno atsiminimai anglų kalba "The Service". Knyga pasirodė vokiškai, ir joje minima Lietuva tik ryšium su vokiečiu ir rusu kovomis. Lietuvoj ir iš to išplaukiančiomis situacijomis. Kita Vokietijoje, Frankfurte, išėjusi šveicarų mokytojo Hans Rycherbe knyga "Und Estland, Lettland, Litauen?", kur plačiai iškeliamas pavergtas Pabaltijo klausimas. Autorius rašo apie Sovietu Rusijos klasišką politiką, Suomijos užpuolimą, apie sutartis su Lietuva ir tu sutarčių sulaužymus. Autorius taip pat puikiai informuotas apie Molotovo ir Ribentropo aktą ir susitarimą pasidalinti Baltijos valstybes. Autorius primena 1941 m. sukilimą, kada lietuviai, sukile prieš rusus okupantus, sudarė savo laikinąją vyriausybę, ypač, kad sukilimas prasidėjo už savaitės po masiniu deportacijų į Sibira. Taip pat autorius primena, kad nėra jokios abejonės, kad Baltijos valstybės buvo jėga įjungtos į Sovietu Sąjungą, o mažų tautų naikinimas yra baustinas pagal tautųdudystės konvenciją, kurią patys komunistai ratifikavo.

Mums taip pat įdomu, kad autorius, pasinaudodamas A. Budreckio studija, išspausdinta Geručio redaguotoje knygoje "Lithuania 700 Years", rašo apie pokario lietuviu partizanų kovas. Iš didins skirtas vokiškai kalbančiai visuomenei. Ir mums malonu, kad vokiškai kalbą pasaulis susipažins dar kartą su Baltijos kraštais ir jų kančiomis.

Kalbant apie citavimus, tenka paminėti, kad amerikiečiai dažnai naudoja lietuviu išleistas anglų kalba knygas. Ne kartą yra cituota dr. Vyt. Vardžio redaguota knyga "Lithuanian under the Soviets", "The War Against God in Lithuania" ir kiti leidiniai. Neseniai žinomas leidyklos

Daubleday išleisto knygoj "Guilty, o Lord", autorius jėzuitas Basset cituoja kun. S. Yios knyga angliškai "A Priest in Stutthof".

Neseniai išėjo Victor Greene knyga "For God and Country, The Rise of Polish and Lithuanian Ethnic Consciousness in America 1860-1910". Šioje knygoje autorius poros šimtu puslapių knygoje rašo apie lietuviu ir lenku kūrėjai Amerikoje, paliudamas lietuviu ir lenku ekonominius ir kultūrinus aspektus. Knyga pasipuostų dviem kryžiais, atžymėtais lenku spalvom ir lietuviu ripsalve. Joje pabrėžiama, kad lietuviai ir lenkai nebuvo amerikiečių į savo visuomenę draugiškai priimti ir todėl išlaikė savo tautinį charakterį. Pabrėžiama, kad lietuviai mylėjo žemę ir labai daug reikšmės skyrė religijai. Šioje knygoje yra apščiiai lietuviu istorijos ir nuotraukų. Čia randame kun. Burbos ir dr. Šliupo ar Šv. Jurgio parapijos pikniko nuotraukas ir kt. Knyga išleido "The State Historical Society of Wisconsin".

Be abejo, knyga domėsis tik istorikai ar šiaip etninių grupių tyrinėtojai, bet svarbu ne tik kasdieninis dienraščiuose populiarumas, bet ir žinios apie mus mokslo pasaulyje.

Kalbant apie populiarumą, yra knygų, kuriose taip pat minimi lietuviai. Viena tokių knygų yra prieš kiek laiko mirusios amerikietės Jacqueline Susan knyga "Once is not Enough". Ši autorė nepasizymėjo savo knygoje moralumu, tačiau pastarojoje knygoje mums įdomu, kad ji liečia Vilniaus miestą ir lietuivius. Geriausiai perkamame romane autorė pateikia šurpiu vaizdu, kaip Sov. Rusijos kareiviai, 1940 m. suėmė Vilnių, prievartauja moteris. Šurpius realistiniai vaizdai tūkstančiams skaitytojų primins, kad Vilnius buvo Lietuvos sostinė ir parodys raudonarmiečių žiaurumus.

Svetimieji labai dažnai apie mus rašo ir, be abejo, tai prisideda prie lietuviu vardo kelimo ir tuo pačiu kad ir netiesioginiu mūsų reikalų populiarinimo. Iš pavergtos Lietuvos lietuviu Katalikų Bažnyčios kronika prašo, kad mes čia turime šaukti. Be abejo mes ir šaukiame, bet neatrodo, kad per daug, juo labiau, kad labai dažnai mes šikalojame savo tarpe.

Svetimieji knygoje ir laikraščiuose mus mini, tuo džiaugdamiesi, žiūrėkime, kad jie mūsų nepradėtų minėti, kaip labiausiai vienas kitą savo tarpe nekenčiančios tautinės grupės. A. B.

Žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje

Laisvė tylėti, bet ne tiesą sakyti

Sovietų žinių agentūra "Novosti" paskelbė italų kalba interviu, duotą italiskam komunistų laikraščiui "Tempi Nuovi" teisingumo ministerio pirmojo pavaduotojui Sucharevo, kur aiškinamos žmogaus teisės Sovietų Sąjungoje. Tas interviu yra oficialus atsakymas kritikai, kuri pastaruoju metu pasigirdo Vakarų kraštuose dėl netolerancijos ir awiro persekiojimo dėl politinio ar religinio neprisiderinimo prie bendrosios komunistinės linijos.

Kritika dar paastrėjo, kai Vakarų kraštų televizijoje buvo pademonstruota netoli Rygos esanti politinių kalinių stovykla, apregsta spygliuotomis vielomis, su sargybos bokštais. Tos stovyklos pademonstravimas sukėlė net kai kurių Vakarų valstybių komunistų susirūpinimą. Sovietinė valdžia, matyt, nutarė, kad negalima tylėti ir nepaisyti tu kritiku ir kad reikia į jas kartą visam laikui atsakyti ir atremti. Be to, pajuoto reikalą apsiginti ir įrodyti savo lojalumą baigminiam Helsinkio konferencijos aktui, po kurio savo parašą padėjo ir Brežnevas.

Interviu turi pasitarnauti ir kitam tikslui: įspėti Vakarų komunistus ir pateikti jiems argumentu, kad galėtų ir jie spirts prieš daromus priekaištus, kurie ne mažėja, o stiprėja, jog Sovietų Sąjungoje sistemingai yra mindžiojamas žmogaus teisės. Jie drauge norėjo patalkinti sovietiniams komunistams kovoje prieš vakariečių "šmeižtus".

Mėginimas apgauti

Viceministerio Sucharevo pareiškimas yra dokumentas, kaip Sov. Sąjungoje yra suprantamos žmogaus teisės. Pirmiausia Sucharevas nemirkdomas teigia, kad Sovietų Sąjungoje žmogaus teisės dabojaamos ir ginamos tiek, kad eilinis vadinamo "laisvojo pasaulio" pilietis apie tokias teises net svajoti negali. Jie atvirai pasako, kad, kol Sov. Sąjungoje bus įstatymų laužymai, bus ir represuojantieji organai: tribunolai, prokuratūra, kalėjimai, bausmės kolonijos ir kitos priverčiamosios priemonės.

Tačiau reikia pirma pažūrėti, kam ir už ką jos yra taikomos, kokiais tikslais jos daromos. Sucharevas paneigia, kad represyvinės priemonės yra Sov. Sąjungoje nukreiptos prieš minties laisvę ir civilines teises bendrai. Jis pabrėžia, kad nežinas jokio sovietinio įstatymo, kuris apkaltintų pilietį už jo politinius ar religinius įsitikinimus. "Mes esame Markso sekėjai, pasigiria Sucharevas, o jis mus moko, kad "įstatymai, kurie ima pagrindiniu kriterijum ne veiksmus, kaip tokius, o asmens galvavimo būdą yra ne kas kita, kaip pozityvios nelegalumo sankcijos". Taip pagarbines Marksą, Sucharevas prileidžia, kad rusų įstatymuose yra skyrius, kuris kalba apie nusikaltimus, siekiančius pakirsti ar su silpninti valstybinę ir socialinę santvarką, nusikaltimus, kurie virsta išdavimu ir šmeižiančia propaganda. Tokie nusikaltimai, dėsto Sucharevas, aišku, rīšasi su politika. Ta prasme veiksmaiti, kurie šiandien pašaukiami ir teisma atsakyti už savo nusikaltamus darbus, ypač už propagandą prieš sovietinę santvarką, yra aiškiai politinio atspalvio. Tačiau tokie yra nuteisiami ir baudžiami ne už savo "nepritarimą", o tik už konkrečius antivalstybinius veiksmus, už tai, kad sąmoningai talkininkavo užsienio antikomunistiniams centrams.

revas, o jis mus moko, kad "įstatymai, kurie ima pagrindiniu kriterijum ne veiksmus, kaip tokius, o asmens galvavimo būdą yra ne kas kita, kaip pozityvios nelegalumo sankcijos". Taip pagarbines Marksą, Sucharevas prileidžia, kad rusų įstatymuose yra skyrius, kuris kalba apie nusikaltimus, siekiančius pakirsti ar su silpninti valstybinę ir socialinę santvarką, nusikaltimus, kurie virsta išdavimu ir šmeižiančia propaganda. Tokie nusikaltimai, dėsto Sucharevas, aišku, rīšasi su politika. Ta prasme veiksmaiti, kurie šiandien pašaukiami ir teisma atsakyti už savo nusikaltamus darbus, ypač už propagandą prieš sovietinę santvarką, yra aiškiai politinio atspalvio. Tačiau tokie yra nuteisiami ir baudžiami ne už savo "nepritarimą", o tik už konkrečius antivalstybinius veiksmus, už tai, kad sąmoningai talkininkavo užsienio antikomunistiniams centrams.

Bandrai, pirmasis teisingumo viceministeris tvirtina, kad Sovietų Sąjungoje nėra persekiojamos nuomonės kaip tokios, tačiau yra tik draudžiama jas skleisti viešumoje, jei jos skiriasi nuo oficialių, nes jų sklaidimas įgautu antisovietinės propagandos pobūdį ir dėl to laikomos kaip tikras priešvalstybinis veiksmas. Ryšys su destruktiviais užsienio centrais matyti iš to, kad, draudžiant Sov. Sąjungoje skleisti politines idėjas, kurios skiriasi nuo partijos ir valstybės linijos, tos idėjos emigruoja į užsienį.

Ne nuomonės, o jų pareiškimas

Bendrai, pirmasis teisingumo viceministeris tvirtina, kad Sovietų Sąjungoje nėra persekiojamos nuomonės kaip tokios, tačiau yra tik draudžiama jas skleisti viešumoje, jei jos skiriasi nuo oficialių, nes jų sklaidimas įgautu antisovietinės propagandos pobūdį ir dėl to laikomos kaip tikras priešvalstybinis veiksmas. Ryšys su destruktiviais užsienio centrais matyti iš to, kad, draudžiant Sov. Sąjungoje skleisti politines idėjas, kurios skiriasi nuo partijos ir valstybės linijos, tos idėjos emigruoja į užsienį.

Čia Sucharevas pamiršo, kad,

Rusų mokslininkas S. Kovalevas, nuteistas Vilniuje septyneriems metams koncentracijos stovyklos ir trejėtam metams tremties už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" ir kitokios progridžio spaudos rėmimą.

kaip charistinė Rusija draudė laisvai reikšti anarchistine ir komunistines idėjas krašte, komunistai jas perkėlė į emigracijos centrus už savo krašto ribu. Tada tokių idėjų skelbimas užsienyje buvo didvyriškas darbas. Anoto meto disidentai veikė slaptaį karštie ir mezgė ryšius su politiniuos centrais užsienyje. Bet tai buvo komunistinių idėjų skelbimas...

Sucharevas daro skirtumą tarp nuomonės, kuri neišreiškiama ir neskelbiama išorėje, ir nuomonės, kuri išreiškiama išoriniu būdu, kitaip tariant, platinama viešai. Jis tvirtina, kad Sov. Sąjungoje nesą įstatymų, kurie drausėtų turėti savo nuomonę. Gana to, kad ji neskelbiama, neskleidžiama.

Aišku, kad, kol nuomonė yra tik išvidinė, nereikia jai jokios laisvės garantijos, nes ji yra neapčiuopiama. Galima uždrausti pasakyti savo nuomonę, bet negalima sukliudyti, kad žmogus galvotų, kaip nori, kaip jam atrodo. Galia galvoti, kaip kas nori yra išvidinėje sferoje ir dėlto negali būti prievartaujama arba perduodama kitiems.

Sucharevas papasakojo pavyzdį. Montesquieu rašo, kad kažkoks Marsia sapnavęs, jog perpiu na gerklę tironui Dionizui, ir tikronas, pasmerkęs Marsia mirti, argumentuodamas taip: jei Marsia nebūtų apie tai galvojęs, tai nebūtų neto dalyko sapnavęs. Tačiau Montesquieu nepaaiškino, kad Marsia nebūtų nukentėjęs, jei jis savo sapno nebūtų papasakojęs kitiems. Be sapno sklaidimo, jis būtų likęs gyvas. Marsia vidus nepasiekiamas ir neregimas.

Minčiai nereikia jokiu laisvės garantijų, nes ji iš esmės yra laisva. Garantija gali būti tik minties išraiškai, viešam jos sklaidimui, ko Sov. Sąjungoje kaip tik nėra.

Minčiai nereikia jokiu laisvės garantijų, nes ji iš esmės yra laisva. Garantija gali būti tik minties išraiškai, viešam jos sklaidimui, ko Sov. Sąjungoje kaip tik nėra.

Isnikinta kova už laisvę

Atrodo, kad Sucharevas pamiršo, jog Europoje per porą šimtų metų buvo vedama žiauri kova, išlieta daug krauju ne tam, kad iškovojus minties laisvę žmogaus viduje, bet kad būtų galima laisvai savo mintis reikšti tiek religinėje, tiek mokslinėje ir politinėje srityje. Kai sakoma minties laisvė, tai visada suprantama laisvas tos minties reiškimas, o ne vien galvojimas.

Kada siekiama minties laisvės, tai reiškia laisvo minties sklaidimo, norima apsaugoti tai, kas yra tautos moralinė ir intelektualinė jėga. Įstatymai, kurie

KOKS PRAGYVENIMAS SOV. SAJUNGOJE

"Kitą kartą, kai imsi rūpintis aukštomis pragyvenimo kainomis, stabtelėk akimirka — ir dėkok savo laimės žvaigždėms, kad esi ne rusas," — tarsi įspėdamas rašo D. Klein milijoniniame "National Enquirer" savaitraštyje (1976.1.6) ir iškelia aiškėn faktų iš Nato studijos apie ekonominę Sov. Sąjungos būklę.

"Pagal tarptautinės ekspertų grupės surinktus apskaičiavimus vidutinis sovietinis samdiny: Dirba beveik tris kartus ilgiau už amerikietį darbininką nusipirkti baltos duonos kepalui. — Triskart ilgiau nusipirkti galbali mėsos pietums. — Šešis kartus ilgiau nusipirkti vodos ar džino buteliui. — Dešimt kartų ilgiau nusipirkti kiaušinių tuzinui.

Bet tai tik pradžia sunkenybių, kurias kenčia vidutinis rusas, kaip rašo "Economic Aspects of Life in USSR" studija, sudaryta Nato ekonominių reikalų direktoriaus priežiūroje. Pavyzdžiui, jeigu esi namų šeimininkė, kaip tau patiktų mašina, kuri turi rankinį gręžtuvą? Iš visų Sov. Sąjungos skalbiamųjų mašinų septyniadešimt procentų turi rankinius gręžtuvus.

Kaip tau patiktų gyventi ketvirtajame butų kolonijos namo aukšte ir vaikščioti žemyn į apatinį aukštą pasinaudoti vonios

draudžia pasakyti tai, kas manoma, neliečia piktadarių, o tik tuos, kurie myli tiesą. Tokie įstatymai tikrai ugdo pataikūnus ir veidmainius.

Norėdamas įrodyti savo idėjų teisingumą, Sucharevas paminėjo Vilniuje nuteisto Kovalevo atveją. Esą, Kovalevas nuteistas ne už savo idėjas ar įsitikinimus, bet už konkrečius veiksmus, kada jis kitų pagalba paruošė ir paskleidė šmeižtus, kuriais juodino mūsų valstybę, be to, dar juos pasimetė ir į užsienį antisovietiniams centrams. Jei Kovalevas nebūtų paskleidęs savo idėjų, nebūtų buvęs ne apkaltintas. Bausmė jam buvusi paskirta ne už idėją, bet už jų paskleidimą.

Tokia yra sovietinio teisingumo logika, toks minties laisvės supratimas. Marksistinė dialektika ir čia veikia.

Jei visi tie, kurie per pastaruosius tris šimtmečius paaukojo savo gyvybę, kad triumfuotų tiesa ir tikras minties laisvės supratimas, kurio dėka šiandien yra galimas pokalbis tarp įvairių įsitikinimų tautų ir žmonių, jei būtų laikytasi Sucharevo skelbiamos "minties laisvės", tai anie kovotojai būtų save išsaugoję ir šiandien nebūtų laisvojo pasaulio, kuris kaip tik remiasi minties laisve. Nebūtų ir Sucharevo, kuris laisvai gali skelbti savo mintis ir idėjas kitiem mulkint. J.V.

Kinijos ministeris pirmininkas Cou-En-lajus (kairė) neseniai mirė. Valsytėbės ir komunistų partijos galva Mao sunkiai serga. 800,000,000 gyventojų turinčios valstybės vairą į savo rankas perėmė sumanus premjero pavaduotojas Teng (dešinėje). Jis priėmė ir JAV prezidentą G. Fordą, kai jis lankėsi komunistinėje Kinijoje.

kambariu? Didelė sovietinių butų gyventojų dalis gauna dalytis su savo kaimynais savo vonios kambario ir virtuvės patogumais, ogi tos patalpos paprastai būna apatiname aukšte.

Net Sovietų didmiesčiuose apie 25 procentai naujų butų nėra apūpinti tekanciu vandeniu ar kitais vandentiekio patogumais. O imant viso krašto vidurkį, sovietinė šeima tenkinasi tik trečdaliu gyvenamojo ploto, kurio naudojami tokio pat didumo amerikiečių šeima.

Televizija? Jeigu esi vidutinis Amerikos darbininkas, gali nusipirkti 19 colių spalvotą TV, įkainotą 400 dol., už 165 savo darbo valandas. Gi rusas gauna dirbti 1,169 val. nusipirkti tolygiam imtuvui.

Automobiliai? "Tie aišku nepasiekdami vidutiniam asmeniui Sov. Sąjungoje, —sako Nato pra nešimas. Rusų darbininkui atsieina 43.3 darbo mėnesiai — daugiau kaip treju su puse metų alga, jei jis net ir nieko daugiau neperka per tą laiką — įsigyti sovietinį mažą Fiat automobilio modelį. Tuo tarpu amerikietis, gaudamas alga, tą pat gali nusipirkti už 4.4 darbo mėnesius.

Nato apžvalgoje pateikiama apskaičiavimų, kiek kurios prekės atima laiko, norint jas užsidirbti rusui ir amerikiečiui savuose kraštuose. Pavyzdžiui: 1 svaras baltos duonos rusui 10.5 minutes, amerikiečiui 3.5 min. 1 sv. jautienos rus. 1 val. 16 min., amer. 23.5 min. 1 sv. dešros — rus. 1 val. 22 min., amer. 18 min. 1 sv. cukraus — rus. 38.5 min., amer. 2 min. 1 sv. sviesto — rus. 2 val. 14 min., amer. 17.5 min. Kiaušinių tuzinas — rus. 2 val. — min., amer. 12 min. Vodos bei degtinės kvorta — rus. 9 val. 15 min., amer. 1 val. 33 min., ir t.t.

Spaudoj ir gyvenime

ZMOGUS, SVEIKATA IR STATISTIKA

— 1973 m. JAV nelegalių kūdikių gimė 407,300, sako krašto sveikatos centro statistika. Baltųjų nelegalių gimimų buvo 163,000, juodųjų 244,300. Pusė visų nelegalių vaikų gimdytojos buvo 15-19 m. amžiaus.

— "New Times" žurnalas rašo, kad Havaju žmonės gyvena ilgiau, už kitose JAV vietose gyvenančius žmones. Havaju žmonių gyvenimo vidurkis — 73.6 metų, kitur Amerikoje gyvenančių amžiaus vidurkis — 70.7 metų.

— "Natural Health World", rašo, kad jei tavo svoris — 160 svarų, tai 100 svarų neįėjį vandens, 29 sv. proteinų, 25 sv. riebalų, 5 sv. mineralų ir vieną svarą kitokių medžiagų.

— Dr. Robert Addison, Rehabilitation Institute of Chicago", skelbia, kad Amerikoje yra 6.5 ml. žmonių sergančių aštriais nugaros skausmais. Pareigūnas teigia, kad tą ligą žmonės gavo nuo ilgo sėdėjimo ir negakankamo fizinio judėjimo.

— JAV žmonės suvalgė 10 milijonų svarų dirbtinės gumos. Ši

krautomą gumą. 600 milijonų svarų krautomos gumos svorėje, tarp kitų medžiagų yra 10 milijonų svarų dirbtinės gumos, sako Good Year Rubber Co. automobilių padangų aukštas pareigūnas.

— Dr. Clancy McKenzie ir dr. Samuel Silverman skelbia, iš Kalėdų kortelių reprodukcijų, vaizdų, paveikslų, spalvų galima labai daug sužinti apie kortelių siuntėjų asmenybes, jų išsilavinimą ir visą inteligenciją.

— Draudimų kompanijos, parduvinančios sveikatos draudimus kalba, kad žmogus dirbdamas šaltame ore ar šaltoje patalpoje mašina kūno svorį. Darbas ir visą laiką buvimas šiltoje patalpoje svorį didina.

— Amerikiečiai siunčia rusų komunistams grūdus, o anie visiems skelbia, kad jie išrado sveikiauį, geriausią duoną. Z. G.

— Vadovavimas eina iš kritiškų situacijų, kurios išugdo didžius vadus. Mes dabar neturime yda.

TIRONŲ NAGUOSE

Prisiminimai

M. KLEINAITIS

1937 metų pradžioje jau šią mokyklą lankė daugiau kaip 90 mokinių ir mokykloje dirbo trys mokytojai: Kleinitis, Jucevičiūtė, Leonavičius.

Bet neilgai buvo lemta džiaugtis gražia darbo nuotaika ir gerais rezultatais, — vos dvejus metus.

Klaipėdos kraštą — Rusnę paliekant

Motto: Daug kryžievių nuo Malburgo rengias mus terioti...

1938 metų vasara. Rugpjūčio mėnesio pradžioje pradėdame naujus mokslo metus. Naukiiasi viso pasaulio padangė, naukėsi ir šio gražaus lietuviško krašto — Kuršių pamaro padangė. Vakarų kaimynas žvangino ginklais. Nuotaika prislegta visame pasaulyje, prislegta mano tėvynėje, prislegta ir šiame pamaro kempelyje. Mokykloje mokinių skaičius mažėja. Kai kurie šio krašto lietuviai perkelia savo vaikus į Klaipėdos krašto direktorijos laikomą vokišką mokyklą. Priežastys — grasinimai iš vietos vokiečių represijomis ateityje.

Krašto nuotaika labai gerai jaučiama ir mokykloje. Šio krašto lietuvių vaikų nuotaikos labai pasikeitė. Iš vaikų laikysenos mokykloje galėjome labai

gerai jausti ir suprasti jų tėvų nuotaikas namuose. Dėl mokinių sumažėjimo mokykloje uždarnos trečias komplektas. Mokytojas Leonavičius iškeliamas į kitą mokyklą. Rusnėje liekame tik du mokytojai — aš ir Jucevičiūtė.

Pagaliau panaikinamas Klaipėdos krašte karo stovis. Nuo tada padėtis šiame krašte pasidarė tikrai neįjauki, įtempta. Pakėlė galvas visą laiką buvęs nelojalus šio krašto elementas. Mokinių skaičius mokykloje dar sumažėjo. Vieni tėvai atėmė iš baimės, žvelgdami į ateitį, kiti — simpatizuodami esamai padėčiai, nors tokių tik vienas kitas. Visame krašte, aišku, ir Rusnėje pakėlė galvas nacių simpatikai. Beveik kas vakarą miestelio aikštėje vyko rikiuotės pratimai būsimiems juodmarškiniams. Tiesa, labai greit jie apsirengė juodomis uniformomis ir ilgais auliniais batais, imituodami savo draugus anapus Nemuno.

Grįždami iš pratimų vėlai vakare Šyskrantės kaimo vyrai, kiekvieną vakarą priartėję prie mokyklos namų, niekada nepamiršdavo pasveikinti savo banaliu, nuvalkiotu šūkiu — "Ein Volk, ein Reich, ein Fuerer, Sieg Heil".

Ir šiandien į anuos buvusius istorinius įvykius žiūrint laiko perspektyvoje, kiekvienas gali suprasti, kaip veikė tuos, kurie ten dirbo, viską matė ir stebėjo buvusią padėtį.

Pagaliau išaušo neramusis kovo 22 rytas. Ankstokai paskambino pašto viršininkas, pranešdamas, kad miestelyje yra jau "svečių", persikėlusiu iš anapus Nemuno. Tada tuoj įs kampų išlindo ir vietoje jau ankščiau susiorganizavę juodmarškiniai, bet šį kartą jų rankovės "puošė" ir svastikos ženklai.

Į mokyklą vis tiek dar rinkosi dalis mokinių. Sukviečiau juos į vieną klasę. Tariau trumpą žodį.

Tiems, kurie su savo tėvais liks čia, šiame krašte, linkėjau nepamiršti, kas jie yra, likti ištikimais savo tautos vaikais, būti ir dorais piliečiais šos naujos šalies. Visi sugiedojome himną, visų akyse — ašaros. Himnas šį kartą (gal paskutinį šiuose namuose) skambėjo kažkaip kitaip, negu kitais kartais, ką žodžiais nusakyti tikrai negalėčiau. Ką jautė tuo metu mūsų širdys, tą tik liudijo mūsų visų akyse žvilgančios ašaros. Tikrai tai buvo graudus atsisveikinimas, kurio niekad nepamiršiu...

Mokiniams išsiskirsčius, atsisveikinu ir su mokytoja Jucevičiūte gal paskutinį kartą. Paduodame vienas kitam abi rankas ir tuo pačiu momentu iš abiejų lūpų išsiveržia žodžiai: Mes dar grįšim čia.

Užėnu į savo butą. Pasitarę su žmona, pradėdame rūpintis kelione iš Rusnės, iš šio mielo ir brangaus Kuršių pamaro kempelio. Žmona ima telefoną ir ieško transporto priemonių. Pirmiausia bando susisiekti su Z. Naumiesčiu, su giminėmis. Vietos telefono centrinė atsako:

— Su užsieniu kalbėti negalima. Tai skaudus ir niekad nepamiršamas balsas. Jau mes užsienyje...

Pagaliau šilutėje surandame tą patį sunkvežimį, kurio prieš trejus metus atvykome į Rusnę. Nuosėrus sunkvežimio savininkas vokiečių pirklys Zablovsky mielai sutiko vėl mums padėti.

Dėliuju daiktus į dėzes. Aplink bėgioja trejų metukų dukrelė Irena, pagal savo jėgas kijoja daiktus, talkina man. Galvoju — Dieve, kaip gera jai, nes ji dar nieko nesupranta, tik kartais nustebusiomis ir liūdnomis akutėmis pažiūri į maną ir žmonos liūdnus ir susirūpinusius veidus.

(Būs daugiau)

TRUMPAI APIE ARIZONĄ

Po antrojo pasaulinio karo Arizona pasidarė viena iš greičiausiai augančių valstybių S. Amerikoje. Bet, nežūrint to, Arizona vis dar tebėra labai retai apgyventa: 19 gyventojų 1 kv. mylijoje (palyg. Kalifornijoje: 132 gyventojai 1 kv. mylijoje).

Priešingai, negu daug kas mano, Arizona nėra vien tik didelė dykuma. Šiaurinė Arizonos pusė yra kalnuota, daugiausia apaugusi pušimis bei kitokiais medžiais ir krūmais. Kai kurie kalnai siekia 12,000 pėdų su viršum aukščio. Taip pat yra kalnuota ir pietų rytinė Arizonos dalis. Valstybiniai miškai (National Forests) Arizonoje užima virš 11 milijonų akrų plotą. Žemės ūkiuose derlingos dirbamos žemės yra virš 1 1/2 milijono akrų.

Arizonoje yra apie 50 žuvinų ežerų, kur meškerojoti leidžiama per ištisus metus. Iš didesnių ežerų yra paminėtini: Mead 114,000 akrų, Mohave 26,500 akrų, Havagu 19,300 akrų, San Carlos 10,000 akrų. Utpelių, kurie pasižymi upėtakių gausumu, Arizonoje yra viso apie 500 mylių. Be to, didžiausia Arizonoje Colorado upė yra taip pat labai žavinga. Medžioklės mėgėjai Arizonoje gali rasti įvairiausių medžioklei tinkamų žvėrių. Populiariausi yra stirnos, laukinės kiaulės (javelina) ir laukiniai kalakutai.

Arizonos klimatas, ypač Phoenixe ir apylinkėse, pasižymi savo saulėtumu ir sausumu. Dėlto čia suvažiuoja daug tokių, kuriuos vargina reumatizmas ar kvėpavimo ligos. Saulėtos dienos Phoenixe sudaro vidut. 86 proc. visų dienų per metus (pł. Chicago 57 proc., Miami, Fla., 66 proc., Los Angeles 73 proc.).

Arizonoje temperatūra yra labai nevienoda: kalnuose yra vėsiu, o slėniuose šilčiau. Arizonos centrinis slėnis yra vadinamas Saulės slėniu. Šitame slėnyje yra įsikūręs Phoenixo miestas ir daugumas Arizonos žemės ūkių. Saulės slėnyje normali vasaros temperatūra svyruoja nuo 72.1 iki 110.1 F. Normali žiemos temperatūra yra nuo 39.1 iki 67.1 F. Todėl Phoenixe augmenija žaliuoja ir žydi per ištisus metus.

Pačiuose aukščiausiuose kalnuose žiemą kartas nuo karto nemažai prisinga. Tad slidinėjantys turi puikias galimybes smagiai kalnuose pasportuoti. Aukštesniuose kalnuose normali žiemos temperatūra svyruoja nuo 14.1 iki 44.1 F. O vasarą nuo 44.1 iki 78.1 F. Tačiau Arizonos oras yra tiek sausas, kad nei vasaros karštis, nei žiemos šaldis nėra tokie nepakeliami, kaip rytinėse ar centrinėse valstybėse.

Saulės slėnyje labai retai lyja: vid. metinis lietaus kiekis sudaro tik 7 1/2 colio. Aukštesniuose kalnuose vid. metinis kritulių kiekis yra apie 20 coliu.

Didžiausias Arizonos miestas ir sostinė yra Phoenixis su 780,000 gyventojų. Antras didummiestas, 116 mylių į pietų rytus nuo Phoenixo, yra Tucson su 330,000 gyventojų. Scottsdale su 95,000 gyv. yra lyg ir rytinis Phoenixo priemiestis. Sun City yra pensininkų miestelis, 12 mylių į šiaurės vakarus nuo Phoenixo, su 30,000 gyventojų. Paminėtinas yra Prescott, buvusi Arizonos sostinė. Šis nedidelis, 18,000 gyv. miestelis, yra 96 mylių į šiaurės vakarus nuo Phoenixo. Prescott yra įsikūręs gražiuose pušimis apaugusiuose kalnuose ir pasižymi nepaprastai grynu ir sveiku oru. Sergantieji kvėpavimo ligomis Prescottte surado sau rojų.

Miestai Arizonoje yra erdvūs, nesugrūsti. Phoenixo 1 kv. myliai vidut. tenka 2350 gyventojų (palyg. Chicago, kur 1 kv. myliai tenka 15,130 gyv.). Lietuvių Arizonoje daugiausiai yra Phoenixe. Tačiau jų yra įsi-

kūrusių ir Sun City, Scottsdale, Tucson bei Prescott miestuose. Phoenixe veikia Lietuvių katalikų misija, sumaniai vadovaujama kun. A. Valiuškos. Lietuviškos šv. Mišios būna laikomos kas sekmadienį 11 val. šv. Širdies koplyčioje. Per pamaldas misijos choras gieda lietuviškas giesmes. Per didesnes šventes į pamaldas atvyksta lietuvių net iš tolimesnių miestų, kaip Tucson ir Prescott. Taip pat gana veiklus yra A. L. Bendruomenės skyrius Phoenixe.

Tai tiek trumpai apie Arizoną, tą nuostabaus ir įvairaus grožio valstybę. Niekas neapsivils čia atsilankęs ir ilgai prisimins patirtus malonius įspūdžius.

Tautinių šokių šventės vadovai — meno vadovė Galina Gobienė ir komiteto pirmininkas Bronius Juodėtis. Nuotr. Prano Gobio

Tautinių šokių šventės vadovai — meno vadovė Galina Gobienė ir komiteto pirmininkas Bronius Juodėtis. Nuotr. Prano Gobio

MŪSŲ KOLONIJOSE

St. Petersburg, Fla.

METINIS LIETUVIŲ KLUBO SUSIRINKIMAS

Floridos Amerikos Lietuvių klubo valdyba sausio 17d. suaukė savo salėje metinį klubo narių susirinkimą. Susirinkime padaryta klubo veiklos ir finansinio stovio išsamūs pranešimai, iš kurių paaiškėjo, kad klubas yra veiklus ir gerai padėty. Klubo patalpų praplėtimui yra sudaryta komisija ir tikimasi neužilgo pradėti darbą. Ilgokai dirbo klubo nuostatų komisija. Nuostatus nariai jau priėmė ir bus pateikti valdžios įstaigoms tvirtinti. Klubo pirm. Albinas Karnius pasidžiaugė ir meninėmis klubo pajėgumais, klubo chorą, vadovaujamu muziku A. Mateikos, moterų oktetu, vad. E. Rūksteliene, pramoginių šokių grupe, vad. S. Velbasio ir tautinių šokių grupe, vad. Angelės Karnienės. Jis su pasigėrėjimu vertino klubo narių entuziazmą, besirūpinant įvairiais klubo reikalais. Suminėjo pagrindinius darbus ir, išvardindamas darbuotojus, visiems nuširdžiai padėkojo.

Antanas Ragelis painformavo apie klubo biblioteką, kurioje šiuo metu yra 364 knygos. Veik visos naujai pasirodžios lietuviškos knygos nuperkamos. Per eitaus metais buvo 28 skaitytojai perskaitė 166 knygas. Jis ragino narius daugiau domėtis klubo knygomis.

Tarp kitų klausimų pirm. A. Karnius išskėlė ir Vasario 16 atšėjantį minėjimą, kviesdamas su sirinkusius šiuo reikalu pareikšti nuomonę. Vyt. Ugenas pasisakė dėl prelegento kvietimo. Esą metai iš metų kviesdami ir tokius minėjimus kalbėtojus iš savo tarpo vis kartojame ir sau aiškinaime visiems mums gerai žinomus dalykus. Tas neblogai veikimui ir ryžtui sustiprinti, bet esą reikia skverbtis į amerikiečius, juos kviesdami kalbėtojais, juos įtraukti Lietuvos klausimo populiarinimui. Šiai minčiai buvo jaučiamas pritarimas. Kalbant apie Vasario 16 minėjimą, iškilio ir aukų reikalas. A. Karnius akcentavo, kad klubas nevaržo įvairioms organizacijoms veikti, net skatina jų veiklą, duodamas prielaimis sąlygomis patalpas. Klubo tačiau pasirinkta neutralumo kryptis esanti tiksliausia, nes klubo nariai yra įvairių pakraipų bei pažiūrų, tad klubas turi visą savo narių nuomonę respektuoti. Po vieno kito pasisakymo, pirm. A. Karnius tvirtai laikantis skaitytis su visų klubo narių nuomonėmis, aukų rinkimo laisvinimo veiksmams klausimas, kaip ir per eitaus metais, paliktas ir šimet aukotojų laisvam apsisprendimui. A. Karnius perdavė dar informaciją gautą iš Viktorijos Jacobson, kad ji, kaip ir pirmai, užpraše už Lietuvą mišias (sumą) laikomas amerikiečiams vasario 13 d. 10 val. šv. Jono bažnyčioje, St. Petersburg Beach. Ji sutarė su klebonu, kad

šis pakviestų prel. J. Balkūną pasakyti tą dieną amerikiečiams pamokslą. Bažnyčioje pirmieji suolai bus rezervuoti lietuviams. Paraginta, kad moterys pamaldose dalyvautų su tautiniais kostiumais.

Klubas yra sudaręs Amerikos nepriklausomybės 200 metų sukaktuvių minėjimui komitetą, kurio pirmininke yra Angelė Karnienė. Ji įeina ir į St. Petersburgo Tarptautinę Festivalio draugiją. Šioje draugijoje A. Karnienė eina sekretorės pareigas ir čia gan aktyviai reikišiasi. Klubo susirinkime ji padarė pranešimą, painformuodama, kad sausio 29 d. 12:30 v. lietuviai pasirodys 13 televizijos stoty. Čia bus pasikalbėjimas apie Lietuvą, tautiniais šokiai ir padainuos moterų oktetas, vad. E. Rūksteliene. Vasario 8 d. lietuviai pasirodys St. Petersburg mieste, Williams Parke 3 val. su menine programa. Miesto orkestras grieš ten lietuvišką muziką. Pats visų tautybų festivalis įvyks vasario 20-22 d. Bayfront Centre. Čia lietuviai pasirodys su maisto (vad. klubo moterų skyr.), meno (vad. dail. J. Juodis) paviljonais ir menine programa (vadovauja A. Karnienė).

Klubas valdybon išrinkta: Al-

binas Karnius — klubo pirmininkas, Klemas Jurgėla — vice-pirm., Aleksas Urbonas — sek., Bronius Skorupskis — išd. ir Emilija Mažuolienė — fin. sekretorė (išskyrus Klemą Jurgėlą, perrinkta senoji valdyba). Klubo direktoriai: Pranas Zelba, Vytautas Ugenas, Kazys Kleiva, Vilnius Jakušovas, Domicėlė Staurienė, Stasys Bakutis ir Veronika Jomantienė. Revizijos komisija: Kazys Palčiauskas, Laima Jakušovienė ir Alfonsas Plepys.

Klubas sausio 1 d. turėjo 353 narius. Susirinkime dalyvavo 144 nariai.

K.Gmž.

PLUMBING

Vonių, virtuvės sėnkų ir vandens šildytuvų specialistas. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos ir kt. plytelės. Glas blocks. Sinkos vamzdžiai išvalomi elektra. Kreiptis po 5 val. vak. SERAPINAS — 778-0205

AR REIKIA VIZITINIŲ KORTELIŲ?

Vizitinių kortelių naudojimas yra gražus paprotys. Biznieriui jas plačiai naudoja, bet tinka ir visų luomų atstovams turėti gražias vizitines korteles. Kreiptis į "Draugo" administraciją visais panašiais reikalais. Būsite patenkinti kiekvieną kartą.

"LIETUVOS ATSIMINIMAI"

Radio Vainada jau 30 metų tarnauja New Jersey, New York, ir Connecticut lietuviams. Kas seštadienį, nuo 4 iki 5 val. p. p., iš WEVD Stoties New York (1330 kil., AM ir 97.9 meg. FM). Direkt. — Dr. Jokūbas J. Stukas Monmouth, N. J., 07092 Tel. 232-5595 (code 201) Kviečiame taip pat klausytis — Lietuviškų kultūrinį valandų angli kalba, iš Seton Hall Universiteto radio stoties: (New Jersey WSOU (39.5 meg. FM) Pirmadi, 7:30-8:30 v. v. (Vadovauja prof. J. Stukas).

BODY WORK

COLLISION EXPERTS
J. STANEVICIUS
(Fender) Pilnas Pataisymas
Transmisijos — Dažymas — Motoro — Karoserijos (Body) ir Sparnų darbas
GAS FOR LESS
2637 W. 47th St., tel. 523-1249
Chicago, Illinois 60632

FRANK'S TV and RADIO, INC.

5240 SO. HALSTED STREET TEL. — CA 4-7252
RADIO IR STEREO APARATŲ PARDAVIMAS IR TAISYMAS
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIAUSIŲ TELEVIZIJŲ APARATŲ
SPALVOTOS TELEVIZIJOS APARATAI

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA

Artorius LEONARDAS SIMUTIS
Veikalas, kuriame pavaizduota tūkstančiai veikėjų ir veidų tekste bei iliustracijose, aprašyti Amerikos lietuvių rūpesčiai savo tėvų kraštu Amerikos ir tarptautinių įvykių fone. Skaitydamas rasite save, savo brolių, tėvą, dėdę, kaimyną ar Sibire kenčiančio brolio ar sesers lietuvių balsą.
Knyga gaunama DRAUGE, pas ALT skyrių valdybas arba ALT Centro įstaigoje, 2606 W. 63 St., Chicago, Ill. 60629. Tel. 778-6900. Kaina \$10.00

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

PUIKUS GEORGIAN NAMAS

gražioje ramioje rezidencijų vietoje. Visas mūrinis, tinkuotos sienos. 3 miegamieji, Rūsūs, 1 1/2 maš. garažas. Gražus kiemas. Kaina numazinta parduot už \$22,900.

SPICER — 636-5550

Savininkas parduoda 2-ju aukštų namą su valgyklos bizniu, Viskas naujai įrengta. Brighton Pke. ant Western Ave. Parduoda dėl senatvės. \$32,500, arba pasiūlymas. Nepraleiskite progos. Skambinkit 523-0645 arba 254-6945.

JOSŲ LAIMEI

Liukšus nauja rezidencija. 8 kamb., tinka ir pajamoms. Arti Talmans banko. Ekstra platus lotas. 2 auto garažas. \$33,000.
Didelis mūr. namas. 6 kamb. Pukli vieta. Marquette Pke. Graži vonia. Naujas gazu šildymas. Garažas. — \$21,000.
Modernus 4 butų mūras. 2 auto mūro garažas. Atskiri nauji šildymai. Centr. air conditioning. Arti Maria High. \$45,000.
8 butų mūras. Naujas gazu šildymas. Nauja elektra. Alumini. langai \$15,000 pajamų metama. Arti mūrai \$21,700.
Modernus 2 aukštų namas. 2 auto mūr. garažas. "Radiant" šildymas. Pukli apyl. Marquette Pke. Vertas dauginu bet gavom už \$35,500.
2 butų modernus mūro namas su garžu. Atskiri šildymai. Raml graži gatvė Marquette Pke. \$45,600.

VALDIS REAL ESTATE

2625 W. 71st St., tel. RE 7-7200

BUTŲ NUOMAVIMAS

Namų pirkimas — Pardavimas — Valdymas

Draudimai — Income Tax Notariatas — Vertimai

BELL REALTY

J. BACEVICIUS
6455 S. Kedzie Ave. — 778-2233

M. A. ŠIMKUS

REAL ESTATE NOTARY PUBLIC
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, tel. 254-7450
Taip pat darom VERTIMAI, GIMINIŲ IŠKVIETIMAI, pildomi PILIETIŠKUS PRASYMAI ir kitoki bankai

3 butai po 4 kamb. mūr. 2 auto garažas

3 butai ir krautuvis patalpa. Mediniai, gerai prižiūrėtas namas. Brighton Parko centre.

ŠIMAITIS REALTY

Insurance — Income Tax
2951 W. 63rd St. 436-7878

BUD'S REAL ESTATE

PIRSKIT — PARDUOSIT — NUOMOSIT

ĮVAIRŪS DRAUDIMAI

Maloniai jums patarnaus

BALYS BUDRAITIS

4369 Archer Ave., 254-5551

Lemont, 135th & Archer Ave.
Tel. — 257-5861

DEMESIO!

Maža lietuviška dovana

Visuose lietuviškuose namuose turėtų būti lietuviška vėliava. Nėra vietos dažnai didesnei vėliavai išskibinti, bet galima laikyti mažą vėliavukę ant rašomojo stalo. Galima ir net padaryti gražią kombinaciją su Amerikos vėliavuke. Dienraščio "Draugo" administracija gali pristatyti tokias mažas, gražias vėliavukes, kad Lietuvos vėliava plevėsuotų Jūsų namuose. Tokios vėliavos kainuoja po \$1.50, (reikia pridėti 8 centus mokesčių ir 25 centus už persiuntimą, jei gyvenate Illinois valstybėje). Užsakymus siųskite "DRAUGAS", 4545 W. 63rd Street, Chicago, Ill. 60629

TELEVIZIJOS

Spalvotos ir paprastos

Radijo

Stereo ir oro vėdinimai

Pardavimas ir taisymas

MIGLINAS TV

2346 W. 69th St. — Tel. 776-1436

NORI PIRKTI

Privatus asmuo nori pirkti gintarių papuošalų iš privačių žmonių. Skambinti 488-2617

MISCELLANEOUS

HEATING CONTRACTOR

Įrengti mūre ir užmūstyti naujus ir perstatyti senus visų rūšių namo apšildymui padėmus air conditioning ir vandens boilerius. Dirbu greit ir šalinant ir garantuojant.

DOMAS ŽUKAUSKAS
4441 So. Western Ave
Chicago, Ill. 60609
Tel. WI 7-3447.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Chicago, Illinois
Tel. GA 4-8854

MARIJA NOREIKIENE

VYTAUTAS ŽUKAUSKAS SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Labai pareidaujamos geros rūšies prekės. Maistas iš Europos šalių. 2608 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629
Tel. — WA 5-2787

MOVING

SERENAS perkrausto baldus ir kitus daiktus. Ir iš toli miesto laišimai ir pilna apraada.

TELEF. — WA 5-8063

VALOME

KILIMUS IR BALDUS

Platume ir vaškinojame visų rūšių grindis.

J. BUBNYS — Tel. RE 7-5168

COSMOS PARCELS EXPRESS

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

2501 W. 69th St. Chicago, Ill. 60629.
3333 So. Halsted Chicago, Ill. 60608.
Tel. WA 5-2737, 254-3329.
V. Valantinas

NAMŲ APSILDYMAS

Taisan senas ir įdodu naujus pečius. Pigių šilvau baldų alyvinus ir perdirbu bei duju. Įdodu vandens šildytuvus. Kreiptis —

A. BANYNS — 447-8806

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

ir kitus kraštus

NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, tel. 927-5980

RADIO PROGRAMA

Seniausia Lietuvių Radio Programa Naujojoje Anglijoje iš stoties WLYN 1360 banga veikia sekmadieniais nuo 1:00 iki 1:30 val. po pietų — perduodama vėliausiu pasaulinių žinių santrauka ir komentari, muzika, dainos ir Magdžės pasaka. Šią programą veda Steponas J. Minkus. Biznio reikalais kreiptis į: Baltic Florists — gėlių bei dovanų krautuvis, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. Telefonas AN 8-6489. Ten pat gaunamas ir dienraštis Draugas.

Apsimoka skelbtis DRAUGE

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis. G1 skelbtimų kainos visiems prieinamos.

A. VILIMAS

MOVING

Apraustas perkraustymas

Įvairių atstumų

823 WEST 34th PLACE
Tel. — FFrontier 6-1882

Biznieriams apsimoka skelbtis rie skelbtis dienr. "Drauge".

HELP WANTED — MOTERYS

Daktaro šeimai reikalinga SEIMININKĖ

Winnetka. Gyventi vietoj. Du mokyklinio amž. vaikai. 5 dienas savaitę. Nuolatinis darbas. Rekomendacijos reikalingos. Nors kiek kalbanti angliskai. Jaunesnė kai 50 m. amž. Tel. 441-6944

EXPERIENCED

Keypunch Operator

Above average — Part time. Convenient hours. Salary commensurate with ability.

PHONE — 286-0313

BABYSITTER WANTED. 5 days per week \$30.00 plus transp.

South Shore area. Call after 6 p.m. 968-1570

GENERAL OFFICE

Typing — Filing — Billing, etc.

EXCELLENT BENEFITS

Loop area

MONROE THE CALCULATOR COMPANY

Call Mrs. Grove at 427-9142

VYRAI IR MOTERYS

BOSTONO KELIONIŲ AGENTŪRAI reikalingi lietuviškai kalbantys vyrai ir moterys padėti Chicago apylinkėse organizuoti ekskursijas į Lietuvą. Dirbti pilną ar dalinį laiką. Išmokysime, gausite komisus, keliones. Susitarimui dėl interviu Chicagoje rašykite adrs: Algis Mitkus, 8 White Oak Rd., Newton, Mass. 02168 arba skambinkite Collect (617) 237-5502; po 6 val. vak (617) 969-1190.

EXTRA INCOME!!!

FOR Men or Women of any age. No experience needed. Training provided. Full or part time. Good hourly earnings. Pleasant, dignified work. Flexible hours. Perfect for men with jobs — women with school age children. Wir sprechen Deutsch. For appointment

CALL 761-6513

Instruction and Sales

GO GETTERS

LAST AD YOU HAVE TO ANSWER
If you are responsible, can follow orders and are not afraid of work, we have a unique method to help you reach your goal. We work strictly by appointments. Interested — call Britannica Parochial School Division 963-0977 for appointment.

ISIGYKITE DABAR

DAUGYBĖ LIETUVOS MIESTELIŲ aprašoma dr. J. Vaišnoros, MIC, knygoje:

"Marijos garbinimas Lietuvoje"

Knyga nėra tik teologinė, ji dėi įdomių vietovių aprašymu ir dėl jos gausios istorinės medžiagos tinka pasidominti kiekvienam lietuviui. Besidominti Lietuvos istorija ar vietovėmis. Knyga didelio formato 446 psl. — Kaina tik \$3.00. Galima įsigyti "Drauge".

"Dialogas su lietuviais"

Atvykstantiems iš Lietuvos paviešti pirmiausia galima pasiūlyti paskaityti žurnalisto ir kritiko Bronio Railos veikalą "Dialogas su lietuviais" (560 psl.) kur plačiai aptariami išsvijos ir tautos bendravimo ir laisvės kovos būdų klausimai. Knygą įsigyti ar užsisakyti dabar galima "DRAUGE". Kaina \$5.00. Illinoisaus gyventojai prideda 5% mokesčių.

LITHUANIA IN CRISIS. Nationalism to Communism. 1938-1940. Autorius politikos mokslų prof. Leonas SABALJONAS. Išeidžia Indiana University Press, Bloomington & London, 294 psl., kietais viršeliais su aplanku.

Si knyga yra labai vertinga dovana supažindinti angliškai šaltančius su mūsų tautos okupantu. Dovana, kuri tinka šteikti įvairioms progoms ir netkad nepasirata. Šios knygos gauta tam tikras skaičius su didėle smulaida. Kaina \$5.00. Užsakymus siųskite: Draugas, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Prie kainos reikia pridėti 5 proc. mokesčiams.

JONO JURAŠO SUSITIKIMAS SU CHICAGOS LIETUVIŠKĄJA VISUOMENE

Ivyks vasario mėn. 1 d. (sekmad.) 3 val. popiet Marijos aukšt. mokyklos salė, Marquette Pke.

PROGRAMOJE: visuomenės, aktorių ir rašytojų atstovų sveikinimai; Jonė Jurašė žodis; meninėje dalyje aktorai STASĖ KIELAITĖ, LAIMA RASTENYTĖ ir JONAS KELEČIUS; muzika ir pastatymas DARIJAUS LAPINSKO. Įėjimo auka \$5.

Susitikimą rengia ir visus kviečia Jonė Jurašė Kūrybinei veiklai remti komitetas

A. A. ALOYZUI PALIULIUI MIRUS

1975 m. prieš Kalėdas Chicago pasiekė liūdna žinia, kad Australijoje, Adelaidėje, gruodžio 3 d. mirė a. a. Aloyzas Paliulis, buvęs nepriklausomoje Lietuvoje ilgametis Prekybos mokyklų direktorius.

A. a. A. Paliulis gimė 1908 m. gegužės 5 d. Vabalninko miestelyje, Biržų apskr., gausioje šeimoje. Jis buvo jauniausias šeimos narys. Jo tėvai gyveno pasiturintys, nes Vabalninko miestelyje turėjo malūną, todėl galėjo vaikus leisti į mokslius. Vyriausias sūnus mokėsi pas prof. Naujalį muzikos, o vėliau vargonininkavo Vabalninko parapijos bažnyčioje. Sesuo Kotryna, vienuolė, buvo Antalieptės mergaičių ūkio m-l-os vedėja, vėliau lektoriavo ŽOA Dotnuvoje namų ūkio skyriuje. Kita sesuo Cecilija, taip pat vienuolė kazimierietė, mokytojavo kazimierietiškoje gimnazijoje ir vargonininkavo Pažaislio bažnyčioje, bet anksčiau mirė. Trečia sesuo Stefanija, 3-čio seimo narė, ištekėjusi už gen. K. Ladygos, buvo Liet. Kat. moterų veikėja ir pasižymėjo kaip gera kalbėtoja. Iš tokios šeimos kilo Aloyzas Paliulis.

Aloyzas pradžioms mokyklą baigė Vabalninke ir įstojo į Kupiškio progimnaziją, o ją baigęs persikėlė į Panevėžio mokytojų seminariją. Baigęs seminariją, atliko karinę prievolę Karo mokykloje aspirantu ir gavo ats. leitenanto laipsnį. Savo profesijoje pradėjo dirbti mokytoju Zarasų pradžios mokykloje. Bet ten veikimo dirva jam buvo per siaura, todėl prašėsi perkelti į kitą mokyklą. Buvo paskirtas į Biržų apskr. Gulbinėnų pradžios mokyklą vedėju su sąlyga, kad baigis statyti naują mokyklą, kuriai medžiaga ten jau buvo paruošta. Naujoje vietoje A. Paliulis energingai ėmėsi darbo, suteikė mokytojų, rūpinosi gauti trūkstantos medžiagos, ir iki mokslo metų pradžios mokykla buvo baigta. Toje pačioje mokykloje buvo įruoštas kuklus kambariukas mokytojui. Man viešint pas K. Ladygą jo pirktame Gulbinėnų dvare centre, aplankė ir Aloyzą pastatytą naują medinę mokyklą, kuri iš tolo kvėpėjo lietuviškų pušų skaisis.

Bet ir ten A. Paliulis neišgavo, nes 1934 metais įstojo į Prekybos institutą Klaipėdoje, o 1937 metais, jį baigęs, gavo paskyrimą į Šiaulių vidur. ir aukšt. prekybos mokyklą direktorium. Šiauliuose mokyklos organizaciniame darbe ir moksle didelių problemų nebuvo, o smulkius sutrikimus, kurie visuomet mokyklose pasitaiko, jis sugebėjo taktiškai ir diplomatiškai pašalinti. Tuo jis atkreipė į save švietimo vadovybės dėmesį ir, 1939 metais spalio pabaigoje atgavęs Vilnių, buvo paskirtas perminti pačią didžiausią Lietuvoje vidurinę ir aukštesniąją prekybos mokyklą Vilniuje, kuriai iki to laiko vadovavo lenkai.

Šis uždavinys nebuvo lengvas, nes A. Paliulis nepakankamai mokėjo lenkų kalbą, ir, žinant lenkų priešišką nusistatymą, galima buvo laukti ekscesų, kurių likvidavimas reikalautų didelio takto ir kantrybės. Bet vyresnybei jam leidus parinkti iš Šiaulių Prekybos mokyklos prityrusį padėjėjų, jis tą uždavinį atliko gerai, be jokių konfliktų.

Mokykloje buvo palikta užbaigti mokslą aukštesnėms klasėms dėstomąją lenkų kalbą, įvedant tik lietuvių kalbą kaip dėstomą dalyką, o nuo sekančių mokslo metų pradžios tiek vidurinėje, tiek aukštesnioje mokykloje visi dalykai jau buvo dėsto-

A. a. Aloyzas Paliulis

mi vien lietuvių kalba.

Dvikalbės klasės sudarė sunkumą, bet A. Paliulis sėkmingai juos nugalėjo, sukomplektuodamas prityrusių mokytojų personalą. Net buvo suorganizuotas mokyklos ribose lietuvių kalbos kursas lenkams mokytojams, kuriuos visi mokytojai uoliai lankė ir greitai laiku pramokė pusėnai gerai lietuviškai kalbėti.

1940 m. birželio 15 d. bolševikams okupavus Lietuvą, A. Paliulis buvo iš direktoriaus pareigų atleistas, bet paliktas mokytoju. 1941 m. birželio 14-16 dienomis, žmonių išvežimo metu, jis namie nenakvojo, saugodamasis nuo išvežimo, nes nepasitikiėjo naujo direktoriaus pažadams, kad iš mokyklos mokytojai nebus vežami.

Okupavus Lietuvą vokiečiams, Lietuvos laikinosios vyriausybės pradžios mokykloje. Bet ten veikimo dirva jam buvo per siaura, todėl prašėsi perkelti į kitą mokyklą. Buvo paskirtas į Biržų apskr. Gulbinėnų pradžios mokyklą vedėju su sąlyga, kad baigis statyti naują mokyklą, kuriai medžiaga ten jau buvo paruošta.

Prie veikiančios vidurinės ir aukštesniosios Prekybos mokyklos A. Paliulio rūpesčiu buvo įsteigta ir trimetė vakarinė prekybos mokykla. Ji palengvino jaunimui išvengti išvežimo į Vokietiją karo pramonės darbams. Šių įstaigų administravimas buvo nelengvas uždavinys. Mokiniamis ir mokytojams trūko maisto, mokyklai kuro ir mokslo priemonių. Kai kurios patalpos buvo užimtos vokiečių įstaigų ir reikėjo derinti mokymą prie esamų patalpų ir dirbti šaltose klasėse. Tačiau ir tokiose sąlygose jis nenustodavo geros nuotaikos, sakydamas, kad gali būti dar blogiau.

Seimą sukūrė Vilniuje vokiečių okupacijos laikais, bet netrukus teko iš Vilniaus pasitraukti, nes vėl artėjo bolševikų kariuomenė su NKVD būriais. A. Paliulis su žmona kurį laiką gyveno pasienyje, laukdamas stebuklo, bet jo nebuvo, tai išvyko į tremtį, į Vokietiją, pasiekdamas Bambergą. Ten sulaukė sūnaus, kuris

NEPERKRAUKIM VAIKŲ PAŠALINIŲ DARBU

Jau daug metų Amerikoj gyvendamas stebiu grįžtančius namus aukštesniųjų mokyklų mokinius. Visur ir visada vaizdas vienodas: triukšmauja, stumdosi, poruojasi, rūko. Žiūrint į jų tokį elgesį, atrodo, kad jie grįžta ne iš mokyklos, bet iš kaimenės. Nenorom kyla galvoj mintis, kad mokykloj mokiniai neauklėjami ir nedrausminami.

Mokykloje auklėjimas vykdomas, ypač drausmės atžvilgiu. Kai kuriais atvejais žymiai griežtesnis negu nepriklausomybės metais Lietuvos vidurinėse mokyk-

netrukus mirė, o žmone, ieškodama kitos apsigyvenimo vietos, traukinio nelaimėje buvo smarkiai sužeista ir ligoninėje mirė.

Šeimos netekimas labai jį sukrėtė, bet, apsigyvenęs Munos UNR-os stovykloje, draugu ir pažįstamų guodžiamas, nepalūžo, be to, teigiamą įtaką jam turėjo pasiūlytos vedėjo pareigos Munos pradžios mokykloje.

Munos stovyklą likvidavus, A. Paliulis persikėlė į Hanau stovyklą, o vėliau į anglų zonoj Ventorf stovyklą, kur suorganizavo pradžios mokyklą ir ją vadovavo. 1948 m. vedė našlę Česlavą Penčilynę ir su žmona ir jos dukrele 1949 m. emigravo į Australiją ir apsigyveno Adelaidėje.

Visas šeimos nelaimės, karo audras ir įsikūrimo sunkų darbą jis jautriai išgyveno, ir tai pakirto jo sveikatą. Nors gražiai išsikūrė, neišgavo džiaugstis užtarnautu poilsiu. Ligi išvargintas, 1975 m. gruodžio 3 d. mirė, palikdamas dideliame skausme myliną žmoną Česlavą ir jos dukrelę Jūrąte.

Mirtis yra natūralus dalykas, nors pasilikusiems artimiesiems ir draugams daug skausmo suteikia, bet tas skausmas yra lengvesnis, kai miręs palieka jo paties pastatytą sau paminklą. Ne iš akmens ar geležies paminklą, bet iš savo darbų, pašvęstų ne tik savo artimiesiems, bet visai savo tautai ir tėvynei.

A. a. Aloyzas Paliulis savo darbais tokioje svarbioje srityje, kaip švietimas, pastatė sau paminklą, jo darbai ir jis pats liks ilgai mūsų atminime. Dėl savo malonaus būdo jis turėjo daug draugų. Dabar jie išsiklaide po visą pasaulį, bet, sužinoję apie jo mirtį, mintimis grįžta į tuos laikus, kai kartu dirbo arba susitikdavo pasidalyti mintimis, kartu svarstė gyvenimo problemas, ar pasiskusdavo sutiktai savo kelyje sunkumais. Tegul būna jam lengva žemė tame krašte, kuriame jis rado prieglobstį ir kuriame įžengė į amžiną poilsį.

G. Songinas

Vienos Kardinolas Arkivyskupas FRANZ KOENIG apie V. Bagdanavičiaus knygą

The Cultural Wellsprings of Folktales

rašo: "Kaip religijos istorijos specialistas aš galiu paliudyti apie šio rinkinio įdomumą ir svarbą moksliniam šios srities darbu. Jūsų aiškumai yra išimtinės vertės."

Ši knyga yra vertinga priemonė supažindinti kitataučius su senąja lietuviška kultūra. Apie tai Kardinolas rašo: "Zvalgydamasis po jūsų knygą, kiekvienas ras kad Miroca Eliade's pareiškimas jog lietuviška tautosaka yra turtingiausia Europoje, pasitvirtina."

Knyga gaunama Drange. Ji kainuoja \$6.00

Perskaite "Draugą", duokite jį kitiems.

lose. Čia mokytojai žymiai daugiau dirba. Jų darbas sunkus, kompliktuotas. Mokyklos didesniuose miestuose labai gausios — mokiųjų tūkstančiai, pedagogų šimtai juos moko ir auklėja. Kiekvienas mokytojas apkrautas darbu beveik ištisas 8 valandas. Mat, amerikoniškos mokyklos mokyto sistema stengiasi jaunimui ne teoretiskomis žiniomis galvas prikimšti, bet praktiškai derinti su žiniomis, su auklėtinio ateitimi. Auklėjant jaunimą ne tiek svarbu teoretinis aiškinimas, kiek jų pačių patyrimas ir pavyzdys.

Mes Lietuvos mokykloj gal buvome ir nuobodūs, kad ilgai teoretiskai mėgome sau patarti, rezonuoti, o pabaigoj prikerigėme kokį nors pavyzdį.

Amerikos mokykloj vaikai mokosi pagal jų pasirinktus mėgiamus dalykus, o tų dalykų žymiai mažiau negu Europos aukštesnėse mokyklose, beveik per pus, bet mokymosi eiga labai skirtinga.

Nereikia manyti, kad amerikiečių mokyklose lengva mokytis. Čia reikia ne tik gabumų, bet ir darbštumo. Kas to nesiryžta, suklumpa, mokyklos tinkamai nebaigia ir aukštojo — mokslo negali siekti.

Negerai, kad kai kurie tėvai mokyklinio amžiaus savo vaikus perkrauna pašalinių darbu. Parėjusius iš mokyklos siunčia uždarbiauti, kiti — mokyti specialaus darbo arba muzikos. Muzika vertinga mokslo šaka, jei jos mokomasi iš noro ir sugebėjimo. Bet jei vaikas verčiamas muzikos mokyti prievarta, tai jau blogas reiškinys. Vaikas sugrįžęs iš mo-

kyklos pirmiausia turi pailsėti, šį tą tėvams padėti. Bet jei jis tuoju sodinamas prie pianino skambinti ar kitu kokiu muzikos instrumentu groti 2-3 valandas, tai vaikui išvargusiam darosi ta muzika įkyri, nemėgiama, o be to, neigiamai veikia ir į vaiko psichiką. Tėvai ir muzikos mokytojas reikalauja mokyti, vaikas nebeturi. Štai ką pasakoja vienas muzikas:

— Tėvai turėjo vienturtę dukrelę ir užsigeidė jį mokyti ją muzikai. Dukra nenorėjo, bet tėvų valiai negalėjo priešintis. Pradėjau ją mokyti muzikos, gabi, bet nemėgo skambinti. Nors per trejus metus padarė pažangą, bet muzikai nerodė entuziazmo. Pasikviečiau tėvus ir pasakiau jiems, kad jie bereikalingai daro dėl jos išlaidas, nes dukra nebus muzikė ir neduos koncertų.

Yra muzikos mokytojų, kurie į vaiko psichines individualybes nekreipia dėmesio reikalauja mokyti, tėvai taip pat pritaria tam. Tada vaikas pradeda nervuotis, jaučiasi prievarta perkrautas darbu — nesiseka jam nei mokykloj nei muzikos mokyti. Ir jei tėvai to nepastebi ar jį tai nekreipia dėmesio ir savo pedagoginiais patarimais nuo pat mažens nekoordinuoja vaiko užgaidų ir norų tinkama kryptimi, nepalengvia jo valios, daro didžiausią klaidą ir kartais nepataisomai pakenkia vaiko psichiniam moraliniam brendimui.

Todėl tėvams reikia būti labai atsargiems reikalaujant vaikus mokyti, to, ko jie nenori ir nemėgsta. Be to, niekad nereikia gailėtis pastangų, laiko rūpesčio ar gerų žodžių, norint užkariauti jaunas vaikų širdis. J. Mšk.

A. + A.

MARIJA JASELSKIENĖ Aktorė

Sausio 30 d. sueina lygiai vieneri metai, kai mano mylimoji žmonelė apleido šį pasaulį. Jos atminimui T. Jėzuitų koplyčioje bus laikomos šv. Mišios už jos sielą vasario mėn. 1 d.

Nuliūdęs VYRAS LEOPOLDAS

A. + A. Elizabeth E. Dauskurdas

Gyveno 4410 South Keating Avenue, Chicago, Illinois. Mirė sausio 24 d., 1976 m., 3:10 val. popiet, sulaukusi 53 metų amžiaus. Gimė Chicago, Illinois.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Edward su žmona Paulette, dukte Patricia Grabowski su vyru Wayne, 4 anūkai — Karen ir Edward Dauskurdas ir Deborah ir Melissa Grabowski, motina Amelia Dagus, 3 seserys Lucille Shotas su vyru Bruno, Constance Gorski su vyru Joseph, ir Albina Sliozis su vyru John, brolis Albert Dagus su žmona Ruth, ir kiti gimines, draugai ir pažįstami.

Kūnas bus pašarvotas pirmadienį 6 val. vakare Lack (Lackawicz) koplyčioj, 2424 W. 69th St. Laidotuvės įvyks trečiadienį, sausio 28 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Gimimo parap. bažnyčia, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde lieka: Sūnus, marti, dukte, žentas, motina, seserys ir visi kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Steponas C. Lack ir Sūnus, tel. 737-1213

A. + A. AGNES B. KIRKICKIS BARTKUTE

Gyveno 4147 S. California Avenue, Chicago, Illinois. Mirė sausio 24 d., 1976, 7:16 val. ryto, sulaukus 87 m. amžiaus. Gimė Lietuvoje, Tauragėje.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Anthony, 2 dukterys Sophie Ropke ir Frances, žentas William Cherkitz, 7 anūkai, 16 proanūkų, 1 pro-proanūkas, gimines Lietuvoje, draugai ir pažįstami.

Velionės vyras buvo a. a. Mykolas. Kūnas pašarvotas Gaidas-Daimid koplyčioje, 4330 S. California Avenue.

Laidotuvės įvyks treč., sausio 28 d. iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Šv. M. Marijos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Sv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus: gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūde: Sūnus, dukterys, žentas, anūkai, proanūkas ir pro-proanūkas.

Laid. direkt. Robert B. Kuenster, Tel. 523-0440

PETKUS MARQUETTE FUNERAL HOME

— TEVAS IR SŪNUS —

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

2533 West 71st St. Tel. Grovehill 6-2345-8
1410 S. 50th Ave., Cicero TOWNHALL 3-2108-09
AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

Laidotuvių Direktorai

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS

Laidotuvių Direktorai

DOVYDAS P. GAIDAS — GERALDAS F. DAIMID

TRYS MODERNIOS KOPLYČIOS

4330 South California Avenue
Telefonai: LA 3-0440 ir LA 3-9852
4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas Yards 7-1741

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

ANTANAS M. PHILLIPS

TOMAS ir LAURYNAS LABANAUSKAS

1907 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-9401

STEPONAS C. LACK (LACKAWICZ) IR SŪNUS

1314 W. 23rd PLACE Tel. Virginia 7-0677
6424 W. 60th STREET Tel. REpublic 7-1213
11023 Southwest Highway, Palos Hills, Ill. Tel. 974-4410

PETRAS BIELIONAS

6306 S. CALIFORNIA AVE. Tel. Lafayette 3-3573

POVILAS I. RIDIKAS

1304 S. HALSTED STREET Tel. Yards 7-1911

JURGIS F. RUDMIN

5319 S. LITUANICA AVE. Tel. Yards 7-1138-30

VASAITIS — BUTKUS

1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmple 2-1003

APLINK MUS

× **Chicago Lietuvių operos solistai** Roma Mastienė išvykta koncertuoti į Pietų Ameriką. Pirmasis jos koncertas Vasario 16-sios proga įvyks Caracas mieste, Venecuolos sostinėje. Didysis jos pasirodymas bus Kolumbijos, Medelino mieste su simfoniniu orkestru kolumbičių visuomenei vasario 23-24 d.

× **Marijos aukšt. mokyklos** tėvų klubo vakaras įvyks vasario 7 d. mokyklos patalpose.

× **Kenosha - Racine, Wis., LB** apyl. susirinkimas įvyks vasario 1 d.

× **Akad. skautų sąjūdžio nariai** yra kviečiami dalyvauti buvusios vadijos narių išleistuvėse, kurios įvyks šį ketvirtadienį, sausio 29 d. 7:30 val. vak. Jaunimo centro kavinėje.

× **Immigration History Research Center**, kurio būstinė yra St. Paul, Minn., dar kartą siūlo stipendiją ir asistentų darbą 1976-77 metams. Stipendija yra nuo 3000 dol., kelionės ir pragyvenimo išlaidos kandidatams, norintiems ruošti daktarato laipsnį ar jau turintiems daktarata ir norintiems pasitobulinti. Paduoti pareiškimus reikia iki šių metų gegužės 1 d. Smulkesnių inf. galima gauti, rašant šiuo adresu: Immigration History Research Center, 826 Berry St., St. Paul, Minn. 55114.

× **Po 5 dolerius** aukojo: Vladas Vaišvila, Chicago, J. Šermukšnis, Chicago, Flor. Radišauskas, Chicago, Kl. Dundulis, Chicago, Charles Brazaitis, Chicago, Ona Chodeckas, Chicago. Labai ačiū.

× **Inž. Karolis Bertulis**, Chicago, Ill., mums atsiuntė linkėjimus ir auką. Ačiū.

× **Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos** Chicago skyriaus valdyba maloniai kviečia narius ir bičiulius atsilankyti į skyriaus rengiamą vakarienę - šokių š. m. vasario mėn. 7 d., šeštadienį, 7:30 v. v. Balio Pakšto svetainėje, 2801 W. 38 St. Chicagoje. Bus trumpa meninė programė, skauda šalta-šilta vakarienė, paruosta p. O. Norvilienės, šokiams gros pilno sąstato B. Pakšto orkestras. Taip pat bus galima laimėti dr. J. Šalnos skulptūrą ir dail. A. Petrikonio paveikslą. Bilietų reikalaujama skambinti p. J. Vinciušui, telefonas 778-0549.

Valdyba (pr.)

× **Už a. a. Jadvygos Matusevičienės-Vizgirdaitės** sielą bus laikomos šv. Mišios T. Jėzuitų koplyčioje vas. 7 d., 7:30 val. ryto, jos mirties penkerių metų sukakčiai atminti. Gimines, draugus ir pažįstamus prašoma pasimelsti už jos sielą. (pr.)

"DAINAVOS" ANSAMBLIO statomo muzikinio veikalo MARIJOS AUKŠTESNIOSIOS MOKYKLOS SALEJE Pamario pasaka bilietai

į abu spektaklius: vasario 28 d. 8 val. vak. ir vasario 29 d. 3 val. p. p. parduodami "MARGINIŲ" prekyboje, 2511 W. 69th St., tel. PR 8-4585 (darbo valandomis). Kaina: \$8, 7, 6, 5, 4, 3. (pr.)

× **"Be DRAUGO nebūtų man gyvenimo šiame krašte"** — rašo mums nuosirdus skaitytojas Vytautas Kniburys, iš Albion, Mich., siųsdamas prenumeratos mokėstį ir pridėdamas 10 dolerių auką. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Jonas Balmionis**, Detroit, Mich. savo ilgame laiške "Draugui" rašo, kad dienraštis suteikią jam didelį džiaugsmą ir paguoda, o "Draugo" kalendorius jam visada primenaš Lietuvą. Kartu pridėjo 7 dolerių auką. Ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė:

Bronius Polikaitis, Chicago, Rapolas Zakaras, Chicago, Ant. Malinauskas, Chicago, V. Straznickas, Chicago, Vyt. Zemaitis, Cicero, Kazys Razma, Cicero. Nuosirdžiai dėkojame.

× **Mrs. Bronė Pilitauskis**, St. Louis, Mo., anglų kalba rašytame laiške išreiškė pasitenkinimą "Draugo" dienraštiu, kurį ji skaitanti jau daugiau kaip 30 metų, nes jis visada suteikiąs jai naudingų žinių.

× **Dr. K. A. Šukys**, Kankakee, Ill., aukojo 10 dolerių. Labai ačiū.

× **Aukų po 5 dolerius** atsiuntė:

Paulina Budžius, Berwyn, Vyt. Ramanauskas, Chicago, Edvardas Stangenbergas, Cicero.

V. J. Barkienė, Omaha, Justas Puskedris, Detroit, Paul Lapienė, Chicago, M. Gečiauskas, Manchester. Labai ačiū.

× **Aukų atsiuntė:** po 4 dol. V. Bielinis, V. Zymonas, Ern. Bliudinkas, Walter Matulis, U. Stoškus, P. Kalvynas; po 2 dol. — M. Cesnavičius, F. Pavilionis, S. Raudienė, I. Ulinskas, J. Adamonis, J. Asmutis, V. Navickas. Labai ačiū.

× **Lietuvių Foto archyvo** naujai susuktas filmas "Sala" bus rodomas vasario 6 d., penkt. 7:30 v. v. Jaunimo Centre. Dviejų valandų dokumentacija apie Los Angeles lietuvių kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą.

× **Aloyzas Balsys**, gyv. New Yorke, mūsų bendradarbis, LB ir kitų organizacijų veikėjas, mokėdamas prenumeratą pridėjo ir auką spaudai stiprinti. Nuosirdus ačiū.

× **Jūratė ir dr. Algis Norvilai** šiomis dienomis susilaukė dukrelės, kuriai davė Ventos ūnų vardus. Jie jau augina ir sūnų. Motina ir duklė jau grįžo namo. Naują anūkė džiaugiasi seneliais tapę dr. J. ir A. Juozevičiai, P. ir O. Norvilai.

× **Kviečiame ateiti į Aušros Vartų Tunto balių** vas. 7 d., 7:30 val. v. Jaunimo centre. Rezervuokite stalus pas Valę Plepienę tel. 349-3570. Gros Neo-Lituanai. Programoje dalyvas P. Kaimas ir Ziežirbos. (pr.)

× **Grandis kviečia** visus į tradicinį vakarą, kuris įvyksta sausio 31 d., 7:30 v. v. Jaunimo centre. Bilietai ir stalų rezervacijos tel. PR 8-0358 ar 778-6759 (pr.)

× **GIFT PARCELS TO LITHUANIA** — siuntinių persiuntimo bendrovė, 2608 W. 69 St., Chicagoje, nepajėgdama atsakyti laiškas ir telefonais visiems suinteresuotiems klientams prašė, kad siuntinių į Lietuvą priėmimo ir muituose jokių pasikeitimų bei pakėlimų nėra. (sk.)

RADO DAUG DINAMITO

Dvi savaites Chicago policija, darydama kratas pas įtartinus narkotikų platintojus, konfiskavo 161 gabalą dinamito, 64 kapsules sprogdinimui, 9 neregistruotus revolverius, 35 svarus marihuanos ir heroino už 19,000 dol.

III Pas. Lietuvių jaunimo kongreso atidarymo metu Buenos Aires, Argentinoje, jaunimo ir svečių dalis. Nuotr. A. Seštoka

CHICAGOJ IR APYLINKĖSE

ZYMIŲ SMUIKININKŲ KONCERTAS

Chicago lietuviai negali nusiksti koncertų stoka, tačiau aukšto lygio muziką, kopiančių į pasaulines meno viršūnes, mūsų tarpe rečiau pasitaiko. Šia prasme čikagiškiams maloniai pagumbas "Margučio", steigiamas į Chicago koncertuoti šiuo metu Kanadoje gyvenančių smuikininkų — Daną Pomerancaitę ir jos vyrą Yuri Mazurkevich. Jų koncertas įvyko peritektinio vakare Jaunimo centro didžiojoje salėje, kuri, nežinant lobi blogo ir nepalankaus oro, buvo pilnutėlė dalyvių, įskaitant ir erdvų balkoną. Smuikininkams pianinu, kur to reikėjo, akompanavo muz. Darius Lapinskas.

Koncertą solistai pradėjo dviem smuikais, atlikdami žinomo prancūzų XVIII amžiaus kompozitoriaus Jean Marie Leclair sonatą No. 2 3 in A. Po to pagrojo vokiečių XIX a. vidurio kompozitorius Louis Spohr rinktinį muzikos dalyką — smuikų duetą — Duet in D. op.39. Pirmoji programos dalis buvo baigta italų kompozitoriaus Antonio Vivaldi dviem smuikais ir fortepiniu — kompozicija — Concerto grosso, op. 3 in D-minor.

Antrą koncerto dalį smuikininkai pradėjo rusų kompozitoriaus ir pianisto S. Prokofjevo Sonata C, skirta dviem smuikams. Po to viena Dana Pomerancaitė grojo žinomo mūsų kompozitoriaus B. Dvariono "Elegiją". Jai akompanavo Darius Lapinskas. Koncertas baigtas ispanų muziko ir smuikininko Pablo de Sarasate parašytu ilgesniu muzikiniu veikalu "Navarra". Be galo patenkinti klausytojams nuosirdžiai praant, smuikininkai dar atliko vieną Mozarto kūrinį.

Šio koncerto metu abudu smuikininkai Mazurkevičiai pasirodė aukšto lygio menininkai ir, galima sakyti, savo grojimu tiesiog užbūrė čikagiškius. Jų dviejų smuikų tonai visą laiką maloniai muzikos garsais pripildė salę. Sudėtingas ir sunkus meno kūrinys jie atliko tikrai meistriškai ir visai klausytojus lyg nukėlė į aukštesnį pasaulį.

Gal ne visi skaitytojai dar žino, kokių būdu šie smuikininkai Mazurkevičiai atsirado mūsų tarpe. Štai keletas pastabų. Dano tėvelis Pomerancas daug kam iš žmonių žinomas: garsioje Konrado kavinėje nepriklausomybės metais jis vadovavo muzikiniam orkestrui. Vokiškų nacių laikais Pomerancas, kaip ir kitus jų tautybės žmones, ištiko labai sunkios dienos. Nesitikdami patys išlikti gyvi, jie rūpinosi išsaugoti bent savo mažos dukrelės gyvybę. Laimė, jai susiradęs nuosirdus globėjas: ją apsiėmė globoti ir auginti operos solistas Kipras ir jo žmona Elena Petrauskai. Pokario metais Dana mokėsi ir baigė Vilniaus, Maskvos muzikos mokyklą, dirbo Kijovo konservatorijoje, kur susipažino su ukrainiečių smuikininku

Yuri Mazurkevich ir už jo iškėjo. Abudu smuikininkai drauge ar paskirai daugelį kartų koncertavo okup. Lietuvoje, Rusijoje, Ukrainoje, Bukarešte, Leipceje ir kitur. Pagaliau jiems pavyko pasiekti Vakarų kraštus ir įsikurti Kanadoje. Šiuo metu abudu gyvena Londono mieste, Kanadoje, ir dirba vietos universitete. Čia vėl jiems atsivėrė visa eilė plačių galimybių koncertuoti Kanados ir JAV-bių centruose.

Chicagoje jie pasirodė pirmą kartą "Margučio" kvietimu. Reikia gerą žodį pasakyti apie šios radijo programos vedėją Petrą Petrui, kuris sudarė gerą progą Chicago lietuviams pasiklausyti abiejų smuikininkų išskirtinai geros muzikos.

Daną ir jos vyrą ukrainietį Yuri Chicago lietuviai maloniai sutiko. Abudu smuikininkai buvo apdovanoti gėlimais ir karštais plėjomais. Po koncerto abudu smuikininkus scenoje dar nuosirdžiai pasveikino Ukrainos Išlaisvinimo Fronto atstovė Ulana Celecevyč, pasakydama nuosirdų sveikinimo žodį ir išskaldama reikala stiprinti ukrainiečių — lietuvių draugystę.

(bk)

Antroji tūkstantinė Kr. Donelaičio mokyklos mokytojai. Sėdi Vincas Jasas, iteikęs čekį; stovi: A. Jarūnas, mokyklų išdinininkas, A. Ramanauskienė, tėvų komiteto pirm., ir J. Sirka, mokyklų direktorius.

ANTROJI TŪKŠTANTINĖ LIETUVISKAM SVIETIMUI

Kada lietuviškųjų mokyklų vadovybės ir tėvų komitetai sukala galvas, kaip suteikti lėšų būtiniausioms mokyklų išlaikymo išlaidoms padengti, o spaudoje ne kartą pasirodo straipsniai pilni pesimistškos nuotaikos apie tų mokyklų ateitį, atsiranda susipratusių lietuvių, kurie net neprasitū ateina lietuviškajam švietimui į pagalbą. Toks taurus lietuvis yra Vincas Jasas, tūkstančio dolerių auką šiais mokslo metais parėmęs Kr. Donelaičio mokyklą. Tai antroji V. Jaso tūkstantinė švencni mokyklos, nes pernai, šiemis penkiolikmečio sukaktį, jis taip pat iteikė gausią auką. Ši tūkstantinė bus naudojama mokykloms naujų mokslo priemonių paruošimo darbams ir bus ne tik materialinė parama, bet taip pat ir dvasinis paskatas mokytojams dar geriau savo darbą atlikti.

d. b. b.

Chicago žinios

STUDENTAMS

Į Illinois aukštąsias mokyklas šiais mokslo metais yra įstoję 93.200 — net 27.000 daugiau negu buvo tikėtasi.

IR LENKAI REIKALAUJA

Kai teismas paskelbė tam tikras kvotas, kiek būtinai negrų ir kilusių iš Lotynų Amerikos priimti Chicagoje ir policiją ir ugniagesius, lenkai ėmė reikalauti, kad ir jų atitinkamas procentas būtų priimtas. Tuose reikalavimuose jie jungiasi ir bendrą veikimą su negrais.

RYZTINGA MOTINA

Bijodama pavojaus sau ir vaikams, 39 m. motina Anita Jeffries ją užpuolusiam plėšikui, grasinančiam ginklu, trenkė tokį smūgį, kad jį partrenkė ir atėmė ginklą. Atsisėdusi ant jo mušė jį, kol atėjo policija, kurią

Grojanč Modesto orkestrui, publika linksmai pasišoko. Tarp dalyvių buvo matyti Altos pirm. dr. K. Bobelis, Pas. Liet. Bendruomenės pirm., inž. E. Nainys su žmonomis, M. Rudienė ir daug kitų svečių.

Spaudos antį laimėjo Karaičio stalas. L. Žurnalistų s-ga dabar turi apie 300 narių. J. Pr.

VIEŠNIA IS BRAZILIJOS DŽIUNGLIŲ

Lietuvaitė seselė Ksavera - Emilija Šakėnaitė, pranciškonė, Brazilijos džunglėse išdirbusi daugiau kaip 12 metų, atvyko į Chicago pas savo seną pažįstamą Konstanciją Rapsienę. Čia dar išbu porą savaitių, o paskeser Clevelande aplankys savo seserį Bronę Ežerskienę. Vasario pabaigoj ar kovo pradžioj išvyks į Braziliją.

Ten ji dirba ligoninėje, talkindama kun. dr. F. Bendoraičiui, kuris seneniai pastatė ligoninę ir kuris plaukdamas upėmis gelbsti ligonius, nes tas misijonierius yra ne tik kunigas, bet ir gydytojas. Jis jau 14 m. darbuojasi Amazonės džunglėse. Jo pastatytoje ligoninėje yra Sv. Kazimiero vitražas ir Aušros Vartų Marijos paveikslas. Ligoninę pastatė su dideliu vargu ir dar nori plėsti — pristatyti greitosios pagalbos ir vaikų skyrius. Nemažai šiame užmojuje jam padėjo Amerikos lietuviai.

Seselė Ksavera yra kilusi iš Kalvelių kaimo, Debeikių parapijos, Utenos apskr. Mokėsi Salių žemės ūkio mokykloje, paskeserį komercinio suaugusių gimnazijoje Kaune. Pasiryžusi stoti premijų paskirstymą jauniesiems laikraštiniams. Iš Daus vardžio fondo gen. kons. J. Dauz vardienė iteikė po 50 dol. premijautiesiems jauniesiems žurnalistams: A. Avižieniui, D. Bruškytei, R. Gečiūni, G. Juozapavičiūtei (Toronto), L. Kojeliui (Los Angeles), R. Lukoševičiūtei (Montrealis), V. Nakiui (Detroitas). Už nuotraukas iteikė premijas D. Blauzdžiūnaitėi (Montrealis), E. Būtenui (Chicago), J. Kupriui (Cicero). Premijas buvo paskyrusi komisija: A. Baronas, E. Pakštaitė ir A. Zailskaitė.

Inž. Ant. Rudis suspažindino su svečiu, Chicago Tribune užsienio skyriaus redaktoriumi Michael J. McGuire, kuris buvo atvykęs su žmona ir kuriam buvo iteiktas garbės adresas, išreikiąnt padėką už jo dėmesį Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai. Red. McGuire pradžioje publiką, pratardamas kelis žodžius lietuviškai, pasisakė, kad jis buvo korespondentu Maskvoje, pažįstamas su žmona ir kuriam buvo iteiktas garbės adresas, išreikiąnt padėką už jo dėmesį Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai. Red. McGuire pradžioje publiką, pratardamas kelis žodžius lietuviškai, pasisakė, kad jis buvo korespondentu Maskvoje, pažįstamas su žmona ir kuriam buvo iteiktas garbės adresas, išreikiąnt padėką už jo dėmesį Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai.

Inž. Ant. Rudis suspažindino su svečiu, Chicago Tribune užsienio skyriaus redaktoriumi Michael J. McGuire, kuris buvo atvykęs su žmona ir kuriam buvo iteiktas garbės adresas, išreikiąnt padėką už jo dėmesį Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai. Red. McGuire pradžioje publiką, pratardamas kelis žodžius lietuviškai, pasisakė, kad jis buvo korespondentu Maskvoje, pažįstamas su žmona ir kuriam buvo iteiktas garbės adresas, išreikiąnt padėką už jo dėmesį Pabaltijo valstybėms ir Lietuvai.

Ses. Ksavera

cūžia, į Lijoną, kur nuvažiavo su ja drauge keturias lietuvaivės. Atlikusi noviciatą, pramokusi prancūzų kalbą, išėjo galestinios sesers kursą. Dirbo ligoninėje pietų Prancūzijoje, paskeserį buvo perkelta į Paryžių, iš tai laiko sau garbę, turėdamas minty lietuvių ryžtingumą. Pagyrė lietuvių už Encyclopedia Lituanica.

Kiek paatostogavusi savo vie-

pašaukė kaimynas, išgirdęs jos riksmą. Tai įvyko apartamentiniame pastate 929 E. 46 St., Chicagoje. Policija areštavo užpuolėją Cl. Maxwell, 25 m.

PIKETAVO SOVIETŲ CIRKĄ

Pracitą savaitę Chicagoje buvo Sovietų cirkas. Jį piketavo ukrainiečiai, lietuviai, latviai su plakatais ir atsisaukimais. Pike-tuotojus rodė Chicago televizija. Ukrainiečiai kaip taisyklė pirmą ir antrą dieną išėjimą Ukrainos nepriklausomybės paskelbimo dieni ir pavergebai cirko tik nenaikinti dėmesį. Lietuvių atsisaukime buvo priminta, kad Amerikos lietuviai negali atsikviesi savo pavergtos tėvynės išėjimą, vyrų, brolių, o Sovietai siunčia klounus ir cirko gyvulius.

UŽ AKĮ 200.000 DOL.

Apylinkės teismas priteisė 200.000 dolerių naudai W. Birde, gyvenančio 3010 W. Roodsevelt Rd., Chicagoje. Tas berniukas, 9 m. amžiaus apleistame bute prarado akį. Teismo sprendimas buvo prieš pensijon išėjusį advokatą A. Klayman, 70 m., to namo savininką. Teismo motina papasakojo, kad ji išgverusioms durims. Berniukas buvo įkišęs šaukštą, išlaidkdamas akį.

IS ARTI IR TOLI

KANADJOJE

— Toronto Maironio mokykloje šiais mokslo metais dirba šie mokytojai: vedėjas J. Andriulis, A. Abromaitienė, P. Jurėnas, L. Vaitiekūnaitė, K. Imbrasaitė, D. Garbaliuskienė, V. Javaitė, R. Birgelytė, sesuo Loreta, D. Salmirienė, E. Braudvilienė, R. Underlytė, M. Abromaitis, I. Meiklejohn, Z. Didžbalienė, B. Cepaitienė, L. Senkevicienė, S. Bubiienė, V. Bireta, M. Gudaitienė, A. Kuolienė, A. Vaičiūnas, kun. A. Prakapas, kun. J. Staškus, V. Aušrotas, A. Vaičiūnienė.

— Vasario 16 minėjimą rengia KLB Toronto apylinkės valdyba vasario 15, sekmadienį, Anapilio salėje. Jau sudaryta meninė programa. Šventės išvakarėse yra numatyti specialūs priėmimas kanadiečiams bei etninųjų grupių atstovams.

OKUPOUOTOJE LIETUVOJE

— Generolo Jeronimo Uborevičiaus 80 metų gimimo sukaktis buvo paminėta okup. Lietuvoje spaudoje, kuri šia progą iškelė jo žygdarbius, kuriant sovietinę santvarką Rusijoje. J. Uborevičius dabar laikomas vienu iš pačių didžiausių Sovietų didvyrių — kūrėju. Jis buvo gimęs 1896 m. sausio 14 d. Vėlaidžių kaime, Daugailių valsč., Utenos apskrityje. Sovietinė spauda tačiau vengia iškelti generolo mirties aplinkybes: jis buvo apkaltintas šnipinėjimu svetimų valstybių naudai ir 1937 m. vasario mėnesį sušaudytas.

— Verkių dvaro rūmų, netoli Vilniaus, pastatas baigiamas remontuoti. Tai įdomus XVIII amžiaus klacisistinio stiliaus pastatas.

nuolyne Prancūzijoje, dabar vėl vyksta į Brazilijos džungles, kur toliau dirbs ligoninėje, slaugydama daugiausia sergančius tropikinėmis ligomis, kaip maliarija, o taip pat ir hepatitu, raupsais, dezinterija. Ligoninė išgelbsti daug vaikų, kurie be mediciniškos pagalbos miršta po keletos dienų.

Taip pat ten siaučia įvairios odos ligos. Seselė, nors jau vyresnio amžiaus, yra pasiryžusi kiek dar jėgų bus darbutis misijoje, kur nori gelbsti sergančius kūnus ir sielas, tame matydama savo gyvenimo įprasminimą. J. Pr.